

***Suvestinė redakcija nuo 2020-08-08***

*Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [24-890](#), i. k. 1012250ISAK00000671*

***Nauja redakcija nuo 2016-03-26:***

*Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287*

## **LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS**

### **ĮSAKYMAS**

### **DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 113:2001 „LAIVAI. HIGIENOS NORMOS IR TAISYKLĖS“ PATVIRTINIMO**

2001 m. gruodžio 28 d. Nr. 671  
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 2 straipsnio 12 dalimi ir 16 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 1 punktu bei įgyvendindamas 2009 m. vasario 16 d. Tarybos direktyvos 2009/13/EB, įgyvendinančios Europos bendrijos laivų savininkų asociacijų (ECSA) ir Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) sudarytą susitarimą dėl 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje ir iš dalies keičiančios Direktyvą 1999/63/EB 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyvos (ES) 2017/159, kuria įgyvendinamas 2012 m. gegužės 21 d. Europos Sąjungos žemės ūkio kooperatyvų konfederacijos (COGECA), Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) ir Nacionalinių žvejybos įmonių organizacijų Europos Sąjungos asociacijos („Europêche“) sudarytas Susitarimas dėl 2007 m. Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje įgyvendinimo, Tarptautinės darbo organizacijos 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje bei Tarptautinės darbo organizacijos 2007 m. Konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje nuostatas:

*Preambulės pakeitimai:*

*Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115*

1. Tvirtinu Lietuvos higienos normą HN 113:2001 „Laivai. Higienos normos ir taisyklės“ (pridedama).

2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

SVEIKATOS  
APSAUGOS MINISTRAS

KONSTANTINAS ROMUALDAS DOBROVOLSKIS

PATVIRTINTA  
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos  
ministro 2001 m. gruodžio 28 d.  
įsakymu Nr. 671

**LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 113:2001  
„LAIVAI. HIGIENOS NORMOS IR TAISYKLĖS“**

**I. SKYRIUS  
TAIKymo SRITIS**

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

1. Ši higienos norma taikoma Lietuvos Respublikoje įregistruotiems jūros transportiniams (krovininiams, keleiviniams bei krovininiams-keleiviniams), žvejybos ir vidaus vandenyse plaukiojantiems, taip pat statomiems ir rekonstruojamiems laivams.

2. Ši higienos norma privaloma laivų projektavimo, statybos bei remonto organizacijoms, laivų savininkams, valdytojams, kapitonams ir kontrolę vykdančioms institucijoms.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

**II. SKYRIUS  
NUORODOS**

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

3. Teisės aktai, į kuriuos šioje higienos normoje pateikiamos nuorodos:

3.1. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL 2004 *specialusis leidimas*, 13 skyrius 34 tomas, p. 319) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 219/2009 (OL 2009 L 87, p. 109);

3.2. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 853/2004, nustatantis konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 45 tomas, p. 14), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. spalio 27 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1137/2014 (OL 2014 L 307, p. 28);

3.3. 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir atliekant susijusias operacijas, iš dalies keičiantis Direktyvas 64/432/EEB ir 93/119/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1255/97 (OL 2005 L 3, p. 1);

3.4. 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (OL 2009 L 300, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1385/2013 (OL 2013 L 354, p. 86);

3.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. lapkričio 27 d. įsakymas Nr. 695 „Dėl Greitai gendančių maisto produktų laikymo taisyklių tvirtinimo“;

3.6. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 1999 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. 55/262/285 „Dėl Bendrųjų saugių ir sveikų darbo sąlygų žvejybos laivuose nuostatų patvirtinimo“;

3.7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 24 d. įsakymas Nr. 277 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 98:2014 „Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos mažiausios ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai“ patvirtinimo“;

3.8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymas Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“;

3.9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-49](#), 2018-01-17, paskelbta TAR 2018-01-18, i. k. 2018-00793

3.10. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. V-770 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 69:2003 „Šiluminis komfortas ir pakankama šiluminė aplinka darbo patalpose. Parametrų norminės vertės ir matavimo reikalavimai“ patvirtinimo“;

3.11. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. kovo 2 d. įsakymas Nr. A1-55/V-91 „Dėl Darbuotojų apsaugos nuo vibracijos keliamos rizikos nuostatų patvirtinimo“;

3.12. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 9 d. įsakymas Nr. V-895 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 105:2004 „Polimeriniai statybos produktai ir polimerinės baldinės medžiagos“ patvirtinimo“;

3.13. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. balandžio 15 d. įsakymas Nr. A1-103/V-265 „Dėl Darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos nuostatų patvirtinimo“;

3.14. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. birželio 9 d. įsakymas Nr. D1-289 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.09.02:2005 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“ patvirtinimo“;

3.15. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 12 d. įsakymas Nr. V-572 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 109:2016 „Baseinų visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-49](#), 2018-01-17, paskelbta TAR 2018-01-18, i. k. 2018-00793

3.16. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 21 d. įsakymas Nr. V-595 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 39:2016 „Pirčių visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-49](#), 2018-01-17, paskelbta TAR 2018-01-18, i. k. 2018-00793

3.17. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. rugpjūčio 16 d. įsakymas Nr. V-656/3-358/A1-226 „Dėl Minimalių medicinos pagalbos teikimo laivuose reikalavimų patvirtinimo“;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-49](#), 2018-01-17, paskelbta TAR 2018-01-18, i. k. 2018-00793

3.18. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“;

3.19. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymas Nr. V-633 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 117:2007 „Grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;

3.20. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymas Nr. V-69 „Dėl Privalomųjų pirmosios pagalbos, higienos įgūdžių, alkoholio, narkotinių ir psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikio žmogaus sveikatai mokymų ir atestavimo tvarkos aprašo ir Asmenų, kuriems privalomas sveikatos ir (ar) pirmosios pagalbos mokymas, profesijų ir veiklos sričių sąrašo, mokymo programų kodų ir mokymo periodiškumo patvirtinimo“;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-49](#), 2018-01-17, paskelbta TAR 2018-01-18, i. k. 2018-00793

3.21. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. sausio 26 d. įsakymas Nr. V-36 „Dėl Atleidimo nuo laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimo / Laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimo išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3.22. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. vasario 2 d. įsakymas Nr. V-55 „Dėl Privalomojo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinsekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos) tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3.23. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. V-1081 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 42:2009 „Gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų patalpų mikroklimatas“ patvirtinimo“;

3.24. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. V-824/A1-389 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 23:2011 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-49](#), 2018-01-17, paskelbta TAR 2018-01-18, i. k. 2018-00793

3.24<sup>1</sup>. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. spalio 17 d. įsakymas Nr. V-910 „Dėl Laivų vaistinėlių išdavimo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“;

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [V-49](#), 2018-01-17, paskelbta TAR 2018-01-18, i. k. 2018-00793

3.25. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. sausio 13 d. įsakymas Nr. V-22 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 130:2012 „Skalbyklų paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;

3.26. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 19 d. įsakymas Nr. V-946 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 47-1:2012 „Sveikatos priežiūros įstaigos. Infekcijų kontrolės reikalavimai“ patvirtinimo“;

3.27. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. gegužės 27 d. įsakymas Nr. V-539 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 91:2013 „Žmogaus palaikų laidojimo paslaugų, kremavimo, balzamavimo veiklos visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;

3.28. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. gegužės 27 d. įsakymas Nr. V-551 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 123:2013 „Sporto klubo paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;

3.29. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. liepos 18 d. įsakymas Nr. V-706 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 66:2013 „Medicinių atliekų tvarkymo saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;

3.30. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. balandžio 22 d. įsakymas Nr. V-516 „Dėl jūrininkams skiriamų maisto produktų paros raciono ir normų patvirtinimo“;

3.31. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. spalio 30 d. įsakymas Nr. A1-614 „Dėl Darbuotojų apsaugos nuo elektromagnetinių laukų keliamos rizikos nuostatų patvirtinimo“.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

### **III. SKYRIUS SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽTYS**

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

4. Šioje higienos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

4.1. **kajutkompanija** – laivo vadovybės pasitarimų, poilsio patalpa;

4.2. **laivo vadovybė** – laivo kapitonas ir vadovaujantieji specialistai, nurodyti Lietuvos Respublikos jūrinių laipsnių suteikimo, jūrinio laipsnio diplomų, globalinės jūrų avarinio ryšio saugumo sistemos radijo ryšio operatoriaus diplomų, jūrinio laipsnio kvalifikacijos liudijimų, šių dokumentų išdavimo ir pripažinimo patvirtinimų ir specialiųjų liudijimų išdavimo jūrininkams taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2005 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 3-355 „Dėl Lietuvos Respublikos jūrinių laipsnių suteikimo, jūrinio laipsnio diplomų, globalinės jūrų avarinio ryšio saugumo sistemos radijo ryšio operatoriaus diplomų, jūrinio laipsnio kvalifikacijos liudijimų, šių dokumentų išdavimo ir pripažinimo patvirtinimų ir specialiųjų liudijimų išdavimo jūrininkams taisyklių patvirtinimo“;

4.3. kitos šioje higienos normoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatyme, Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatyme, Keleivių ir bagažo vežimo jūra taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1999 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 456 „Dėl Keleivių ir bagažo vežimo jūra taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos jūrinių laipsnių suteikimo, jūrinio laipsnio diplomų, globalinės jūrų avarinio ryšio saugumo sistemos radijo ryšio operatoriaus diplomų, jūrinio laipsnio kvalifikacijos liudijimų, šių dokumentų išdavimo ir pripažinimo patvirtinimų ir specialiųjų liudijimų išdavimo jūrininkams taisyklėse.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

## IV. SKYRIUS LAIVŲ KLASIFIKACIJA

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

5. Jūros transportiniai (krovininiai, keleiviniai, krovininiai – keleiviniai) laivai skirstomi į šias kategorijas:

5.1. I kategorija – laivai, kurių reisai tęsiasi ilgiau kaip 5 paras, taip pat neapibrėžto plaukiojimo rajono laivai;

5.2. II kategorija – laivai, kurių reisai trunka 1–5 paras

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

5.3. III kategorija – laivai, kurių reisai trunka 8–24 valandas;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

5.4. IV kategorija – laivai, kurių reisai tęsiasi trumpiau kaip 8 val.

6. Žvejybos laivai skirstomi į šias kategorijas:

6.1. I kategorija – neapibrėžto plaukiojimo rajono laivai, kurie ilgesni kaip 65 m, nepriklausomai nuo įgulos narių skaičiaus;

6.2. II kategorija – neapibrėžto plaukiojimo rajono laivai, kurių ilgis nuo 40 iki 65 m, įgulos narių skaičius – ne daugiau kaip 40 žmonių;

6.3. III kategorija – apibrėžto plaukiojimo rajono laivai, nutolstantys nuo kranto arba aptarnaujančios plaukiojančios bazės iki 200 mylių, laivų ilgis nuo 24 iki 40 m, įgulos narių skaičius – ne daugiau kaip 24 žmonės;

6.4. IV kategorija – apibrėžto plaukiojimo rajono laivai, nutolstantys nuo kranto ne toliau kaip 100 mylių, jų ilgis – nuo 12 m iki 24 m, įgulos narių skaičius – ne daugiau kaip 15 žmonių, taip pat – nesavaeigiai laivai. Jeigu įgulos narių skaičius viršija nustatytą tai kategorijai skaičių, tai laivas priskiriamas aukštesnei kategorijai.

6<sup>1</sup>. Nauju žvejybos laivu laikomas laivas:

6<sup>1</sup>.1. kurio statybos ar esminio techninio pertvarkymo sutartis pasirašyta 2017 m. lapkričio 16 d. arba vėliau;

6<sup>1</sup>.2. arba jei statybos ar esminio pertvarkymo sutartis pasirašyta iki 2017 m. lapkričio 16 d. ir laivo statyba buvo užbaigta per trejus ar daugiau metų nuo šios datos;

6<sup>1</sup>.3. arba jei nebuvo pasirašyta statybos sutartis ir 2017 m. lapkričio 16 d. arba vėliau:

6<sup>1</sup>.3.1. kilis pastatytas ant stapelio;

6<sup>1</sup>.3.2. arba pradėta konkretaus laivo statyba;

6<sup>1</sup>.3.3. arba pradėti montavimo darbai, kuriems sunaudota bent 50 tonų arba 1 proc. visos apskaičiuotos konstrukcinių medžiagų masės, atsižvelgiant į tai, kuri vertė yra mažesnė.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

7. Vidaus vandenyse plaukiojantys laivai skirstomi į šias grupes:

7.1. I grupė – vidaus vandenyse plaukiojantys laivai, kurių reisų trukmė ilgesnė kaip 40 val.;

7.2. II grupė – vidaus vandenyse plaukiojantys laivai, atliekantys trumpus reišus, kai dalis įgulos navigacijos metu periodiškai dirba ir gyvena laive (iki 40 valandų), o kita įgulos dalis – ilsisi krante;

7.3. III grupė – tarpmiestiniai, reidiniai, pagalbiniai vidaus vandenyse plaukiojantys laivai, t. y. laivai, kuriuose įgula yra tik darbo metu, o gyvena krante.

## **V. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS**

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

8. Neteko galios nuo 2016-03-26

*Punkto naikinimas:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

9. Keleivių skaičius laive neturi viršyti statybos ar rekonstrukcijos projekte nustatyto skaičiaus.

10. Visi laivai, plaukiojantys tarptautiniais reisais, privalo turėti Atleidimo nuo laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimą ar Laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimą, išduotą teisės akto [3.21] nustatyta tvarka.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

11. Laivo įgulos nariai privalo pasitikrinti sveikatą prieš įsidarbindami ir vėliau tikrintis periodiškai teisės akto [3.8] nustatyta tvarka.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

12. Teisės akte [3.17] nurodytu atveju laive privalo būti gydytojas, atsakingas už darbuotojų sveikatos priežiūrą laive. Teisės akte [3.20] nurodyti laivo darbuotojai jame nustatyta tvarka privalo gauti Sveikatos žinių ir įgūdžių atestavimo pažymėjimus.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

Nr. [V-49](#), 2018-01-17, paskelbta TAR 2018-01-18, i. k. 2018-00793

13. Laivai privalo turėti medicinos atsargas, nurodytas teisės akte [3.24<sup>1</sup>].

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

Nr. [V-49](#), 2018-01-17, paskelbta TAR 2018-01-18, i. k. 2018-00793



## VI. SKYRIUS

### LAIVO PATALPŲ HIGIENINIAI REIKALAVIMAI

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

#### 14. Gyvenamųjų patalpų (kajučių) higieniniai reikalavimai:

14.1. Laivo įgulos nariai ir keleiviai turi būti apgyvendinti tik gyvenamosiose patalpose, izoliuotose nuo aukštų ir žemų temperatūrų, garso ir vibracijos, elektromagnetinių laukų, nepralaidžiose vandeniui, dujoms, kvapams iš energetinio skyriaus ir šaldymo įrenginių, nesančiose šalia pavojingų ir toksinių medžiagų sandėlių. Gyvenamosiose patalpose turi būti palaikoma švara ir tinkamos gyvenimo sąlygos, jose neturi būti laikomi daiktai ir atsargos, kurie nėra jose gyvenančių žmonių asmeninė nuosavybė, ar nėra būtini jų saugumui užtikrinti ar jiems gelbėti. Visose gyvenamosiose patalpose turi būti užtikrinamas tinkamas vandens šalinimas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

14.2. Visuose laivuose įgulos nariams turi būti įrengtos kajutės su atskiromis lovomis. Mažuose laivuose, kurių reiso trukmė trumpesnė kaip 24 val., turi būti įrengtos patalpos poilsiui (lovų kiekis turi atitikti vienoje pamainoje dirbančių žmonių skaičių). Poilsio patalpų plotas vienam įgulos nariui pamainoje turi būti ne mažesnis kaip 3 m<sup>2</sup>.

14.3. Projektuojant ir statant laivus, kajučių ploto normos turi atitikti šioje higienos normoje nurodytus reikalavimus.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

Nr. [V-250](#), 2019-02-26, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03207

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

14.3<sup>1</sup>. Žvejybos laivuose gerai matomoje miegamosios kajutės vietoje įskaitomai ir neištrinamai turi būti užrašytas didžiausias joje galinčių gyventi asmenų skaičius.

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

14.4. Mažiau kaip 1 000 BT jūrų transportiniuose laivuose leidžiama sumažinti vienvietės kajutės plotą laivo įgulos nariams, kurie nėra priskiriami laivo vadovybei, – iki 4,5 m<sup>2</sup>.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-250](#), 2019-02-26, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03207

#### 14.5. Neteko galios nuo 2019-02-27

*Punkto naikinimas:*

Nr. [V-250](#), 2019-02-26, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03207

14.6. Plotas, kurį užima lovos, spintos, stalai ir kėdės, įskaitomas į bendrą gyvenamųjų patalpų plotą. Kajučių sanitarinių mazgų plotas ir mažas netaisyklingos formos plotas, kurio negalima panaudoti laisvam judėjimui arba papildomų baldų pastatymui, neįskaitomas.

#### 14.7. *neteko galios nuo 2019-02-27.*

2 lentelė. Kajučių ploto normos žvejybos laivuose.

| Kajutės                            | Ploto norma, m <sup>2</sup> |
|------------------------------------|-----------------------------|
| Vienvietė (laivo vadovybei)        | 7,5                         |
| Vienvietė (kitiems įgulos nariams) | 6,0                         |
| Dvivietė                           | 7,5                         |
| Trivietė                           | 10,0                        |
| Keturvietė                         | 12,0                        |

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-250](#), 2019-02-26, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03207

14.8. II kategorijos žvejybos laivuose vienvietės kajutės plotas gali būti sumažintas iki 4,5 m<sup>2</sup>, III ir IV kategorijos laivuose – iki 4,0 m<sup>2</sup>.

14.9. II kategorijos žvejybos laivuose dvivietės kajutės plotas gali būti sumažintas iki 6,5 m<sup>2</sup>, III, IV kategorijos laivuose – iki 6,0 m<sup>2</sup>.

3 lentelė. Kajučių ploto normos vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose.

| Kajutės                                                                  | Ploto norma, m <sup>2</sup> |
|--------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| Vienvietė (laivo vadovybei)                                              | 5,0                         |
| Vienvietė (kitiems įgulos nariams)                                       | 4,0                         |
| Dvivietė (su vieno aukšto lovomis laivo vadovybei)                       | 6,8                         |
| Dvivietė (su vieno aukšto lovomis kitiems įgulos nariams)                | 6,4                         |
| Dvivietė (su dviejų aukštų lovomis kitiems įgulos nariams)               | 4,2                         |
| Trivietė ir keturvietė (su dviejų aukštų lovomis kitiems įgulos nariams) | 6,5                         |

14.9<sup>1</sup>. Žvejybos laivuose, kurių ilgis 24 metrai ir daugiau, vienam asmeniui tenkantis miegamosios patalpos plotas, be gultų ir spintelių užimamo ploto, negali būti mažesnis nei 1,5 m<sup>2</sup>, o žvejybos laivuose, kurių ilgis 45 metrai ir daugiau, vienam asmeniui tenkantis miegamosios patalpos plotas, be gultų ir spintelių užimamo ploto, negali būti mažesnis nei 2 m<sup>2</sup>.

Jei įmanoma, vadovybei turi būti įrengta atskira miegamoji patalpa ar patalpos. Žvejybos laivuose, kurių ilgis 24 metrai ir daugiau, vadovybei skirtoje miegamojoje patalpoje jokių būdu negali būti daugiau nei dviejų gultų.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

14.10. Minimalus įgulos ir keleivių kajučių aukštis, kai lovos išdėstytos vienu aukštu, – 2,0 m, kai lovos išdėstytos 2 aukštais, – 2,2 m. Kajutėse lovos įrengiamos ne daugiau dviejų aukštų. Lovos vidiniai išmatavimai turi būti ne mažesni kaip 1,98 m x 0,80 m.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.11. Draudžiama lovas statyti ties iliuminatoriais ir oro vėdinimo sistemos angomis.

14.12. Laivo įgulos nariai turi būti aprūpinti lovos reikmenimis: čiužiniais, įvalkais, pagalvėmis, antklodėmis. I ir II kategorijos laivuose turi būti ne mažiau kaip 3 komplektai patalynės, o III ir IV kategorijos ir vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose – ne mažiau kaip 2 komplektai; jų naudojimo laikas – ne daugiau kaip 7 paros. Laivuose, kuriuose įrengtos tik poilsio patalpos su sofomis, kiekvienam įgulos nariui turi būti po 1 patalynės komplektą. Švarią patalynę ir valgymo reikmenis visiems laive dirbantiems jūrininkams turi parūpinti laivo savininkas, o jūrininkai turi būti atsakingi už jų grąžinimą kapitono nurodytu laiku ar pasibaigus tarnybos laive laikui. Patalynė turi būti geros kokybės, lėkštės, puodeliai ir kiti valgymo reikmenys turi būti lengvai plaunami, naudojami pagal gamintojo rekomendacijas. Rankšluosčius, muilą ir tualetinį popierių visiems jūrininkams turi parūpinti laivo savininkas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.13. I ir II kategorijos jūrų keleivinių laivų kajutėse pagal pervežamų keleivių skaičių įrengiamos miegamosios vietos, o III ir IV kategorijos laivuose bendruose salonuose – sėdimosios vietos. IV kategorijos laivai, kurie naudojami vasaros metu keleivių pervežimui atviraime denyje,



turi būti aprūpinti atskiromis sėdėjimo vietomis: suolais denyje ir po denio tentais (apsisaugojimui nuo nepalankių oro sąlygų ar saulės spindulių). Vienam žmogui sėdėti turi būti skiriama ne mažiau kaip 1,2 m<sup>2</sup>.

14.14. I ir II kategorijos jūrų keleiviniuose laivuose būtina įrengti motinos ir vaiko kajutes, skirtas keleiviams su vaikais iki 5 m. amžiaus. Kiekvienam 100 keleivių turi būti įrengtos 5 vietos motinoms su vaikais. Motinos ir vaiko kajutės įrengiamos ten, kur mažiausias supimas, triukšmas ir vibracija. Motinos ir vaiko kajutės plotas susideda iš 1,5 m<sup>2</sup> kiekvienam vaikui ir 2,8 m<sup>2</sup> su juo keliaujančiam asmeniui.

14.15. I ir II grupės vidaus plaukiojimo keleiviniuose laivuose įrengiamos kajutės su miegamosiomis vietomis. Keleivių salonuose gali būti sėdimosios vietos su individualiomis kėdėmis.

14.16. keleiviniuose įvažiuojamuosiuose laivuose, kurių reiso trukmė ne ilgesnė kaip 30 min., leidžiamas keleivių pervežimas deniuose, kuriuose įrengti tentai

4 lentelė. Vidaus vandenyse plaukiojančių laivų keleivių kajučių minimalus plotas.

| Kajutės                                                        | Ploto norma, m <sup>2</sup> |                    |
|----------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------|
|                                                                | I grupės laivuose           | II grupės laivuose |
| Vienvietė                                                      | 4,0                         | 3,8                |
| Dvivieta (su vieno aukšto miegamosiomis vietomis)              | 6,4                         | 6,0                |
| Dvivieta (su dviejų aukštų miegamosiomis vietomis)             | 4,2                         | 4,0                |
| Trivietė- keturvietė (su dviejų aukštų miegamosiomis vietomis) | 6,5                         | 6,2                |

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

14.17. Vaikams skiriamos kajutės su vieno aukšto miegamosiomis vietomis.

14.18. I grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose keleivių salono plotas vienam keleiviui – 0,8 m<sup>2</sup>, II grupės – 0,5 m<sup>2</sup>, III grupės – 0,4 m<sup>2</sup>. Atstumas tarp kėdžių eilių turi būti ne mažesnis kaip 0,54 m, III grupės laivuose – ne mažesnis kaip 0,4 m. Keleivių salone perėjimui turi būti palikta ne mažiau kaip 0,6 m, perėjimui trapu – ne mažiau kaip 0,8 m. II grupės laivuose bendruose salonuose vienam keleiviui turi būti skiriama ne mažiau kaip 0,5 m suolo pločio.

14.19. Jūrų transportiniuose laivuose, nevežančiuose keleivių, miegamosios kajutės turi būti virš krovos linijos laivo viduryje arba laivagalyje, išskyrus išimtinius atvejus, kai dėl laivo dydžio, tipo ar paskirties bet kuri kita vieta yra nepraktiška, miegamosios kajutės gali būti laivo priekyje, tačiau miegamosios kajutės niekada negali būti įrengiamos taraninės pertvaros priekyje.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

14.20. Keleiviniuose laivuose ir specialiuosiuose laivuose leidžiama įrengti miegamasias kajutes žemiau krovos linijos su sąlyga, kad tinkamai įrengiamas apšvietimas ir ventiliacija, bet jokių būdų miegamosios kajutės negali būti įrengtos iš karto po darbiniais perėjimais.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

14.20<sup>1</sup>. Žvejybos laivuose, jei tai įmanoma atsižvelgiant į laivo sandarą, matmenis ar paskirtį, miegamosios kajutės turi būti išdėstytos taip, kad judėjimo ir greitėjimo poveikis būtų minimalus, tačiau miegamosios kajutės niekada negali būti įrengiamos taraninės pertvaros priekyje.

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

14.21. Neturi būti tiesioginių angų į miegamasias kajutes iš krovinių ar mašinų skyrių, žuvies cechų arba iš virtuvių, sandėlių, džiovyklų ar bendrų sanitarinių vietų. Šios nuostatos netaikomos žvejybos laivuose įrengiant avarinius išėjimus.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

14.22. Pertvaros dalis, skirianti miegamasias kajutes nuo šios higienos normos 14.21 papunktyje nurodytų vietų, ir išorinės pertvaros turi būti įrengtos naudojant tvirtas plieno ar kitos aprobuotos medžiagos konstrukcijas, nepralaidžias vandeniui ir dujoms.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

14.23. Medžiagos, naudojamos vidinėms pertvaroms, apkalai ir lakštinei dangai, grindims ir jungtims pagaminti, turi atitikti savo paskirtį ir teisės akto [3.12] reikalavimus.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

14.24. Turi būti sudaroma saugi ir sveika gyvenimo laive aplinka, užtikrinanti tinkamą sveikatos apsaugą, saugą bei nelaimingų atsitikimų prevenciją. Gyvenamųjų patalpų įrengimas žvejybos laivuose turi atitikti šios higienos normos ir teisės akto [3.6] reikalavimus.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

14.25. Kai laive turi būti apgyvendinama su nakvyne, miegamosioms patalpoms taikomi tokie reikalavimai:

14.25.1. laivuose, išskyrus keleivinius laivus, kiekvienam jūrininkui turi būti suteikta atskira miegamoji patalpa; šio reikalavimo galima netaikyti specialiuosiuose laivuose arba jei laivo BT yra 3 000 ar mažesnis, taip pat kitais šioje higienos normoje nurodytais atvejais;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

14.25.2. vyrams ir moterims turi būti suteiktos atskiros miegamosios patalpos;

14.25.3. miegamosios patalpos turi būti pakankamo dydžio ir tinkamai įrengtos, kad būtų užtikrintas priimtinas komfortas ir būtų lengviau palaikyti tvarką;

14.25.4. bet kokiomis aplinkybėmis kiekvienam jūrininkui turi būti suteikta atskira lova;

14.25.5. vienvietės jūrininkų gyvenamosios patalpos turi būti ne mažesnės nei: 5,0 m<sup>2</sup> – laivuose, kurių BT mažesnis nei 3 000, 6,0 m<sup>2</sup> – laivuose, kurių BT nuo 3 000 iki 10 000, 7 m<sup>2</sup> – laivuose, kurių BT 10 000 arba didesnis;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-250](#), 2019-02-26, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03207

14.25.6. laivuose, kurių BT mažesnis nei 3 000, išskyrus keleivinius ir specialiuosius laivus, miegamosiose kajutėse gali gyventi ne daugiau kaip du jūrininkai; tokių miegamųjų kajutių plotas negali būti mažesnis nei 7 m<sup>2</sup>;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-250](#), 2019-02-26, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03207

14.25.7. keleiviniuose laivuose ir specialiuosiuose laivuose jūrininkų, kurie nėra priskiriami laivo vadovybei, miegamųjų kajutių plotas negali būti mažesnis nei: 7,5 m<sup>2</sup> – dviem asmenims skirtų gyvenamųjų patalpų, 11,5 m<sup>2</sup> – trimis asmenims skirtų gyvenamųjų patalpų, 14,5 m<sup>2</sup> – keturiems asmenims skirtų gyvenamųjų patalpų;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

14.25.8. specialiuosiuose laivuose miegamosiose patalpose gali gyventi daugiau nei keturi asmenys; tokių patalpų plotas turi būti ne mažesnis nei 3,6 m<sup>2</sup> vienam asmeniui;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

14.25.9. laivuose, išskyrus keleivinius laivus ir specialiuosius laivus, jūrininkams, kurie priskiriami laivo vadovybei, miegamosios patalpos, kuriose nėra privačios svetainės ar fojė, vienam asmeniui tenkantis plotas turi būti ne mažesnis nei: 7,5 m<sup>2</sup> – laivuose, kurių BT mažesnis nei 3 000, 8,5 m<sup>2</sup> – laivuose, kurių BT 3 000 ir didesnis, bet ne didesnis nei 10 000, 10 m<sup>2</sup> – laivuose, kurių BT 10 000 arba didesnis;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

14.25.10. keleiviniuose laivuose ir specialiuosiuose laivuose plotas jūrininkams, priskiriamiems laivo vadovybei, jei nėra privačios svetainės ar fojė: plotas jaunesniesiems vadovaujantiems specialistams neturi būti mažesnis nei 7,5 m<sup>2</sup> vienam asmeniui, o vyresniesiems vadovaujantiems specialistams – ne mažiau nei 8,5 m<sup>2</sup> vienam asmeniui; laikoma, kad jaunesnieji vadovaujantieji specialistai atlieka eksploatacinio lygio funkcijas, o vyresnieji vadovaujantieji specialistai – vadovavimo lygio funkcijas;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

14.25.11. kapitonas, vyriausiasis mechanikas ir vyriausiasis laivavedys, be miegamųjų patalpų, dar turi turėti prijungtą svetainę, fojė ar tokią pačią papildomą erdvę;

14.25.12. kiekvienam jūrininkui turi būti skirti tokie baldai: pakankamo dydžio (ne mažiau kaip 475 litrų) užrakinama drabužių spinta ir ne mažesnis nei 56 litrų stalčius arba tokio pat dydžio erdvė; jei stalčius yra drabužių spintoje, bendras mažiausias drabužių spintos tūris turi būti ne mažesnis nei 500 litrų; joje turi būti lentyna ir užraktas, kad būtų užtikrintas jūrininko privatumas; miegamosiose kajutėse turi būti veidrodis, mažos spintelės tualetui reikmenims, knygų lentyna ir pakankamai kabliukų drabužiams sukabinti;

14.25.13. visose miegamosiose kajutėse turi būti pritvirtintas, su nuleidžiamąja lenta arba ištraukiamas, stalas arba rašomasis stalas, taip pat patogios sėdimosios vietos

14.26. Išskyrus keleivinius laivus, kiekvienoje miegamojoje kajutėje turi būti praustuvė su karštu ir šaltu tekančiu vandeniu, išskyrus tuos atvejus, kai tokia praustuvė yra privačioje vonioje

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.27. Lovos laive turi būti išdėstytos taip, kad būtų kuo patogiau jūrininkui ir bet kokiam jį lydinčiam asmeniui

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.28. Jei leidžia galimybės, visos miegamosios kajutės turi būti su dušu ir tualetu

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.29. Kiek tai praktiškai įmanoma, jūrininkų miegamosios kajutės turi būti išdėstytos taip, kad būtų atskirtos nuo budėtojų patalpų ir nedarbo dienomis jūrininkams nereikėtų būti tose pačiose patalpose su budėtojais

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.30. Miegamoji kajutė skiriama ne daugiau kaip dviem jūrininkams, einantiems jaunesniųjų vadovaujančiųjų specialistų pareigas.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

14.31. Lovos neturi būti išdėstytos daugiau nei dviem eilėmis. Jei lovos išdėstytos palei laivo bortą, tose vietose, kuriose virš lovų yra borto iluminatoriai, gali būti tik viena lovų eilė

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.32. Apatinė lova dviejų lovų eilėje turi būti ne mažiau kaip 30 centimetrų virš grindų; viršutinė lova turi būti įrengta maždaug viduryje tarp apatinės lovos apačios ir antlubo sijų apatinės pusės

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.33. Lova ir jos priedai turi būti pagaminti iš nerūdijančios medžiagos, atitinkančios teisės akto [3.12] reikalavimus, lygiu paviršiumi, tvirti, neleidžiančios kauptis parazitams konstrukcijos.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

14.34. Jei lovos konstrukcijai naudojami vamzdeliniai rėmai, jie turi būti visiškai hermetiški ir be skylių, pro kurias galėtų patekti parazitai

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.35. Visos lovos turi būti su patogiais čiužiniais minkšta apačia arba kombinuotais minkštais čiužiniais, įskaitant spyruoklinę apačią arba spyruoklinį čiužinį. Čiužiniams ir užpildams neturi būti naudojama medžiaga, leidžianti kauptis parazitams

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.36. Kai viena lova yra įrengta virš kitos, po apatiniu čiužiniu arba po viršutinės lovos spyruokline apačia turi būti įrengtas dulkių nepraleidžiantis dugnas

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

14.37. Baldai turi būti iš lygios, kietos medžiagos, atitinkančios teisės akto [3.12] reikalavimus, kuri nesideformuotų ir nerūdėtų.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

14.38. Miegamosiose kajutėse turi būti užuolaidos arba atitinkama iliuminatorių uždanga.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

15. Patalpų, skirtų įgulos maitinimui ir poilsiui, higieniniai reikalavimai:

15.1. Įgulos maitinimui ir poilsiui skirtos patalpos gali būti tiek bendros, tiek atskiros. Sprendimas dėl to turi būti priimtas pasitarus su jūrininkų ir laivų savininkų atstovais, atsižvelgiant į tokius veiksnius kaip laivo dydis ir saviti kultūriniai, religiniai ir socialiniai jūrininkų poreikiai

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

15.2. Jei nusprendžiama jūrininkams suteikti atskiras maitinimui ir poilsiui skirtas patalpas, atskiros jos turi būti suteiktos:

15.2.1. kapitonui ir vadovaujantiems jūrininkams,

15.2. Jei nusprendžiama jūrininkams suteikti atskiras maitinimui ir poilsiui skirtas patalpas, jos turi būti suteiktos:

15.2.1. kapitonui ir vyresniesiems vadovaujantiems specialistams;

15.2.2. jaunesniesiems vadovaujantiems specialistams ir kitiems jūrininkams.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

15.3. Jūrų transportiniuose laivuose, kurių BT yra 1000 ir daugiau, ir žvejybos II bei III kategorijos laivuose, kuriuose neįmanoma įrengti atskirų patalpų įgulos poilsiui, laivo vadovybės valgykla ir kitų įgulos narių valgykla įrengiama taip, kad ji galėtų būti ir vieta poilsiui. Tada valgyklos plotas padidinamas, atsižvelgiant į tai, kad būtų vietos papildomiems įrengimams.

15.4. II, III ir IV kategorijos žvejybos ir I bei II grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose gali būti įrengta bendra valgykla visai laivo įgulai.

15.5. III ir IV kategorijos žvejybos laivuose, taip pat vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose, kai įgulą sudaro ne daugiau kaip 10 žmonių, leidžiama sujungti valgyklą su laivo virtuve.

15.6. I kategorijos transportiniuose ir žvejybos laivuose įgulos nariams turi būti įrengtos patalpos sportuoti, atviruose deniuose – sporto ir žaidimo aikštelės ir specialios vietos, kurios galėtų būti naudojamos jūreivių poilsiui.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

15.7. Ne keleivius vežančiuose laivuose jūrininkų maitinimui ir poilsiui skirtų patalpų plotas neturi būti mažesnis nei 1,5 m<sup>2</sup> vienam asmeniui planuojamo sėdimojo ploto

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

15.8. Jūrų transportiniuose laivuose įgulos maitinimui ir poilsiui skirtos patalpos turi būti įrengtos toliau nuo miegamųjų patalpų, kiek įmanoma arčiau virtuvės.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-250](#), 2019-02-26, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03207

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

15.8<sup>1</sup>. Žvejybos laivuose valgyklos įrengiamos kuo arčiau virtuvės, tačiau niekada negali būti įrengiamos tarantinės pertvaros priekyje. Valgykla turi būti atskirta nuo miegamųjų patalpų.

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

15.8<sup>2</sup>. Visų laivų įgulos maitinimui ir poilsiui skirtose patalpose turi būti pakankamai stalų ir pritvirtintų arba nešiojamų kėdžių, kad bet kuriuo metu tilptų kuo didesnis laivo įgulos narių skaičius.

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

15.9. Kai jūrininkai yra laive, jame visą laiką turi būti:

15.9.1. patogioje vietoje pastatytas pakankamos talpos šaldytuvas, kad patenkintų įgulos maitinimui ir poilsiui skirtomis patalpomis besinaudojančių asmenų poreikius;

15.9.2. įrenginiai karštiesiems gėrimams;

15.9.3. šalto vandens įrenginiai

15.10. Kai maisto sandėliukai nėra pasiekiami iš jūrininkų maitinimui ir poilsiui skirtų patalpų, turi būti pakankamai spintelių valgymo reikmenims ir tinkamos sąlygos jiems plauti

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

15.11. Stalviršiai ir kėdės turi būti iš drėgmei atsparios medžiagos.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

16. Patalpų, skirtų keleivių maitinimui ir poilsiui, higieniniai reikalavimai:

16.1. Visuose jūrų keleiviniuose I ir II kategorijos laivuose turi būti įrengtos patalpos keleivių poilsiui ir maitinimui (restoranai, valgyklos, barai, bufetai, poilsio salonai, rūkymo patalpos).

16.2. Maitinimo patalpų plotas turi būti toks, kad vienai sėdimai vietai būtų skiriama ne mažiau kaip: restoranuose – 1,2 m<sup>2</sup>, valgyklose – 1,0 m<sup>2</sup>, bufetuose – 0,5 m<sup>2</sup>.

16.3. III ir IV kategorijos jūrų keleiviniuose laivuose bei II ir III kategorijos keleiviniuose vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose, nesant galimybės įrengti valgyklą, įrengiami bufetai.

17. Baseinų, sporto klubų įrengimas ir priežiūra turi atitikti teisės aktų [3.15, 3.28] ir šiuos reikalavimus:

17.1. Baseino pripildymui jūros vanduo turi būti imamas 5–12 mylių nuo kranto.

17.2. Keleiviniuose laivuose, kuriuose yra vienas baseinas, įgulos nariai juo naudojami specialiai tam skirtu laiku. Vienu metu besimaudančiųjų baseine skaičius numatomas toks, kad vienam tektų ne mažiau kaip 2,6 m<sup>2</sup> baseino ploto.

17.3. Asmenys, kurie naudojami baseinu, prieš tai turi išsimaudyti duše, o prieš įlipdami į baseiną, plauti kojas kojų vonelėje, esančioje šalia baseino.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

18. Patalpų, skirtų higieniniams poreikiams (skalbyklų, džiovyklų, lyginimo patalpų, skalbinių sandėlių, darbo drabužių laikymo ir džiovinimo patalpų, kirpyklų, pirčių, tualetų, prausyklų, dušų), įrengimas ir priežiūra turi atitikti teisės aktų [3.16, 3.19, 3.25] ir šiuos reikalavimus:

18.1. I ir II kategorijos jūrų transportiniuose, 24 metrų ir ilgesniuose žvejybos laivuose, I ir II grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose turi būti įrengta skalbykla asmeniniams



skalbiniams ir įgulos darbo drabužiams skalbti. Darbo drabužiams skalbti turi būti įrengtos atskiros skalbimo mašinos.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

18.2. Įėjimas į skalbyklą neturi būti greta įėjimo į gyvenamąsias, medicininės ir maisto bloko patalpas. Skalbyklos patalpa turi būti atskirta nuo tualetų.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

18.3. Greta skalbyklos turi būti skalbinių džiovinimo ir lyginimo patalpos. Skalbinių džiovinimo patalpoje turi būti įtaisai skalbiniams džiovinti, mechaninė vėdinimo sistema, prietaisai oro šildymui iki 45°C, dirbtinis apšvietimas.

18.4. Minimalus džiovyklos plotas: laivuose, kuriuose iki 10 įgulos narių, – 1,0 m<sup>2</sup>, laivuose, kuriuose 11-30 įgulos narių, – 2,0 m<sup>2</sup>, laivuose, kuriuose yra daugiau kaip 30 įgulos narių, – 3,0 m<sup>2</sup>.

18.5. I ir II kategorijos keleiviniuose laivuose įgulos narių ir keleivių asmeninių skalbinių ir rūbų lyginimui numatoma atskira patalpa.

18.6. Laivuose švariems ir naudotiems skalbiniams turi būti atskiri sandėliai (spintos). Sandėliai (spintos) naudotiems skalbiniams turi būti įrengiami netoli skalbyklos. Stalo ir lovos skalbiniai turi būti laikomi atskirai. Nešvariems skalbiniams surinkti ir transportuoti turi būti naudojami neperšlampami maišai.

18.7. Įgulos narių darbo rūbams laikyti laivuose turi būti įrengtos patalpos su individualiomis spintomis. Spintos turi būti vėdinamos. IV kategorijos žvejybos laivuose individualios spintelės darbo rūbams gali būti nenumatytos. Darbo rūbai gali būti laikomi džiovinimo patalpoje.

18.8. I ir II kategorijos laivuose įgulos nariams, dirbantiems energetiniame skyriuje, turi būti įrengta rūbinė netoli įėjimo į energetikos skyrių. Joje turi būti spintos darbo rūbams kiekvienam įgulos nariui, dirbančiam energetikos skyriuje.

18.9. Įgulos narių, dirbančių deniuose, patalpos su spintomis darbo rūbams turi būti patogiose vietose – netoli prausyklos, dušo ar džiovyklos.

18.10. Žvejybos laivų gamybinių cechų darbuotojams įrengiamos rūbinės su individualiomis spintelėmis darbo rūbams ir džiovinimo patalpos šalia cechų.

18.11. Visuose laivuose turi būti įrengtos pagrindinės higieninės patalpos (tualetas, prausykla, dušas). Laivuose, kurių reisai trumpesni kaip 24 val., dušų gali nebūti. Higieninės patalpos ir higieniniai įrenginiai (unitazas, rankų plautuvė, dušas) gali būti skirti individualiam arba bendram naudojimui. Individualaus naudojimo higieninės patalpos ir higieniniai įrenginiai įrengiami įgulos ir keleivių kajutėse ir skirti tik tose kajutėse gyvenantiems asmenims. Bendro naudojimo higieninės patalpos skirtos visiems įgulos nariams ir keleiviams. Higieninėse patalpose turi būti užtikrinta švara viso laivo reiso metu.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

### **Bendro naudojimo higieninės patalpos skirtos visiems įgulos nariams ir keleiviams.**

18.12. Higieninių patalpų sienos, grindys ir lubos turi turėti vandeniui nepralaidžią apdailą. Grindų danga turi būti neslidi.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

18.13. Voniose ir dušuose turi būti karštas ir šaltas prausimosi vanduo, o visose prausyklose, įskaitant moterų higienos įrenginius, – karštas ir šaltas geriamasis vanduo.

18.14. Draudžiama įėjimą į tualetus įrengti prieš ar greta maisto bloko, valgyklų, restoranų ir laivo vadovybės valgyklos.

18.15. Bendro naudojimo higieninės patalpos įrengiamos atskirai vyrams ir moterims. I, II, III kategorijos keleiviniuose laivuose ir I bei II grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose keleiviniuose laivuose, kuriuose įgulą sudaro daugiau kaip 5 žmonės, įgulai įrengiamos atskiros higieninės patalpos.

18.16. Bendro naudojimo dušo patalpas įgulai turi sudaryti dušo kabina ir nusirengimo patalpa. Įgulai, taip pat keleivinių laivų keleiviams leidžiama vienoje patalpoje įrengti kelias dušo kabinas su atskiromis pertvaromis ir viena rūbine.

18.17. Bendro naudojimo prausyklos turi būti aprūpintos rankų plautuvėmis. Prausyklų plotas turi būti toks, kad besiprausiantieji galėtų laisvai judėti ir būtų patogų naudotis plautuvėmis.

18.18. Tualetų prieškambariuose arba tiesiog kabinoje, jei prieškambarių nėra, turi būti rankų plautuvės. Tualetuose turi būti tualetinio popieriaus, muilo ir šiukšlių dėžė. Bendro naudojimo tualetuose įrengiami skysto muilo dozatoriai su skystu muilu, vienkartinį rankšluosčių dėtuves su vienkartiniais rankšluosčiais ar rankų džiovintuvai.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

18.19. Maisto bloko personalui turi būti įrengtas atskiras tualetas.

18.20. Bendro naudojimo prausyklos, vonios ir dušus draudžiama įrengti vienoje patalpoje su tualetais.

18.21. Moterų higienos patalpa turi turėti bidė ir rankų plautuvę. Jei nėra moterų higienos atskiros patalpos, minėti įrengimai įrengiami moterų tualete. Atskira patalpa moterų higienai turi būti įrengta jūrų transportiniuose laivuose, kurių įgulą sudaro daugiau kaip 30 moterų, ir žvejybos laivuose, kurių įgulą sudaro daugiau kaip 50 moterų.

18.22. Dušo skyriaus minimalus plotas turi būti  $0,8 \text{ m}^2$ , dušo kabinos-  $1,2 \text{ m}^2$ , individualaus sanitarinio mazgo (dušo, prausyklos ir unitazo) –  $2,3 \text{ m}^2$ ; sanitarinio mazgo, kuriame tik unitazas ir rankų plautuvė, –  $1,5 \text{ m}^2$ ; individualaus sanitarinio mazgo, kuriame vonia, rankų plautuvė ir unitazas, –  $4,0 \text{ m}^2$  (atstumas tarp vonios ir priešingos sienos turi būti ne mažesnis kaip  $0,7 \text{ m}$ ). Tualetų kabinos plotas turi būti ne mažesnis kaip  $0,95 \text{ m}^2$ .

18.23. I ir II kategorijos laivuose, esant saunai, jos plotas apskaičiuojamas taip, kad vienu metu ja galėtų naudotis ne mažiau nei 2 žmonės. Saunos plotas turi būti ne mažesnis kaip  $3 \text{ m}^2$ ; rūbinės plotas prie saunos –  $2 \text{ m}^2$ , dušo kabinos –  $1,2 \text{ m}^2$ .

18.24. Įgulos nariams, gyvenantiems kajutėse be individualių sanitarinių mazgų, bendro naudojimo higieninės patalpos įrengiamos atsižvelgiant į reikalavimus, nurodytus 5 lentelėje ir šiame papunktyje. Naujuose 24 metrų ir ilgesniuose žvejybos laivuose visiems žvejams, kurie gyvena patalpose be individualių sanitarinių mazgų, įrengiama bent viena vonia ir (ar) dušas, vienas tualetas ir viena kriauklė, skirta keturiems ar mažiau asmenų.

5 lentelė. Higieninių įrenginių laivo įgulos higieninėse patalpose normos.

| Higieniniai įrenginiai | Įgulos narių skaičius       |                 |                                       | Pastabos |
|------------------------|-----------------------------|-----------------|---------------------------------------|----------|
|                        | Jūros transportiniai laivai | Žvejybos laivai | Vidaus vandenyse plaukiojantys laivai |          |

|                                  |    |    |    |                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------|----|----|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 plautuvė                       | 6  | 8  | 6  | Įgulos nariai, kurie naudojami individualiu tualetu, prausykla, dušu ar vonia, neįskaitomi. Tualetai, prausyklos, dušai ir vonios, esančios medicininės paskirties patalpose, prie maisto skyrių, higieninėse-buitinėse patalpose, prie energetinių skyrių, neįskaitomi. |
| 1 dušas                          | 6  | 8  | 10 |                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 1 unitazas                       | 6  | 8  | 15 |                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 1 įrenginys moterų higienai bidė | 30 | 50 | -  | Bet ne mažiau kaip 1 įrenginys laive.                                                                                                                                                                                                                                    |

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

18.25. Mažuose laivuose, kuriuose nėra numatytos dušo patalpos, prausykloje turi būti lankstus karšto vandens dušas.

18.26. I ir II kategorijos jūros transportiniuose laivuose netoli vairinės turi būti įrengtas tualetas ir prausykla budinčiam personalui.

18.27. I ir II kategorijos 1600 BT ir daugiau jūros transportiniuose laivuose įgulos nariams, dirbantiems energetikos skyriuje, netoli rūbinės įrengiamas dušas, prausykla ir tualetas.

18.28. I ir II kategorijos keleiviniuose laivuose įrengiamas tualetas personalui, aptarnaujančiam restoranus.

18.29. I ir II kategorijos žvejybos laivuose, jei gamybinėse patalpose vienu metu dirba daugiau kaip 10 žmonių, turi būti įrengtos atskiros higieninės patalpos (tualetas, prausykla, dušas). Jeigu gamybinėse patalpose dirba 5-10 žmonių, turi būti įrengtas tualetas ir rankų plautuvė. Higieninės patalpos turi būti įrengtos šalia gamybinių patalpų.

18.30. III ir IV kategorijos žvejybos laivuose dušas ir prausykla gali būti įrengti vienoje patalpoje.

18.31. I ir II grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose, kai įgulą sudaro 10 ir daugiau žmonių, įrengiamos individualios rankų plautuvės ir bendro naudojimo dušai ir tualetai. I ir II grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose, kuriuose įgula mažesnė kaip 10 žmonių, įrengiamos bendro naudojimo prausyklos, dušai ir tualetai. III grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose keleiviniuose laivuose, kuriuose įgula ne didesnė kaip 6 žmonės, įrengiamas bendro naudojimo sanitarinis mazgas (unitazas, rankų plautuvė, dušas).

18.32. Keleiviams, gyvenantiems kajutėse be individualių rankų plautuvių arba sanitarinių mazgų, įrengiamos bendro naudojimo higieninės patalpos. Higieninių įrengimų kiekis jose skaičiuojamas pagal normas, nurodytas 6 lentelėje.

6 lentelė. Higieninių įrenginių keleivinių jūros laivų higieninėse patalpose normos.

| Higienos įrenginiai | Keleivių skaičius (leidžiama norma) |                          |                         |
|---------------------|-------------------------------------|--------------------------|-------------------------|
|                     | I,II kategorijos laivuose           | III kategorijos laivuose | IV kategorijos laivuose |
| 1 plautuvė          | 10                                  | 20                       | 30                      |
| 1 unitazas          | 15                                  | 30                       | 30                      |
| 1 dušas             | 20                                  | -                        | -                       |

18.33. IV kategorijos keleiviniuose jūrų laivuose, kurių reisų trukmė ne ilgesnė kaip 2 val., įrengiama 1 rankų plautuvė ir 1 tualetas, esant daugiau kaip 30 keleivių.

18.34. I ir II grupės vidaus vandenysse plaukiojančiuose keleiviniuose laivuose įrengiami bendro naudojimo tualetai ir dušai keleiviams, gyvenantiems kajutėse, ir rankų plautuvės kajutėse bei tualetai ir prausyklos keleiviams, turintiems tik sėdimas vietas laive.

18.35. III grupės vidaus vandenysse plaukiojančiuose keleiviniuose laivuose įrengiami bendro naudojimo sanitariniai mazgai keleiviams ir įgulai. Higieninių įrenginių bendro naudojimo higieninėse patalpose kiekis skaičiuojamas pagal normas, nurodytas 7 lentelėje.

7 lentelė. Higieninių įrenginių vidaus vandenysse plaukiojančių laivų keleivių higieninėse patalpose normos.

| Higieniniai įrenginiai       | I ir II grupės keleiviniai laivai        |                                                  | III grupės keleiviniai laivai (žm. sk.) | Keleiviniai įvažiuojamieji laivai, kurių reiso trukmė iki 1 val. (žm. sk.) |
|------------------------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
|                              | Keleiviai, gyvenantys kajutėse (žm. sk.) | Keleiviai, turintys tik sėdimas vietas (žm. sk.) |                                         |                                                                            |
| 1 plautuvė                   | -                                        | 25                                               | -                                       | -                                                                          |
| 1 unitazas                   | 30                                       | 40                                               | -                                       | -                                                                          |
| 1 dušas                      | 40                                       | -                                                | -                                       | -                                                                          |
| 1 sanitarinis mazgas         | -                                        | -                                                | 50                                      | 100                                                                        |
| (rankų plautuvė ir unitazas) |                                          |                                                  |                                         |                                                                            |

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

18.36. Praustuvės ir vonios turi būti pakankamo dydžio. Visų sanitarinių įrenginių paviršius turi būti lengvai ir veiksmingai valomas, lygus, nelinkęs trūkinėti, lupinėtis ar rūdyti.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

18.37. Visi unitazai turi būti su pakankamu kiekiu nuleidžiamo vandens arba su kitomis tinkamomis vandens nuleidimo priemonėmis, tokiomis kaip oras, kurios būtų prieinamos bet kuriuo metu ir nepriklausomai valdomos

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

18.38. Sanitarinės patalpos, skirtos naudotis daugiau nei vienam asmeniui, turi atitikti šiuos reikalavimus:

18.38.1. grindys turi būti pagamintos iš patvarios medžiagos, nepralaidžios drėgmei ir tinkamai drenuojamos;

18.38.2. pertvaros turi būti iš plieno ar kitos tinkamos medžiagos, nepralaidžios vandeniui, mažiausiai 23 centimetrus virš denio lygio;

18.38.3. patalpos turi būti pakankamai apšviestos, šildomos ir vėdinamos;

18.38.4. tualetai turi būti įrengti patogioje vietoje miegamųjų kajučių ir prausyklų atžvilgiu, bet atskirti nuo jų; į juos neturėtų būti galima tiesiogiai patekti iš miegamųjų kajučių, koridorių tarp miegamųjų kajučių ir tualetų, į kuriuos nėra jokio kito įėjimo (šis reikalavimas netaikomas, kai

tualetas yra skyriuje tarp dviejų miegamųjų kajučių, kuriose iš viso gyvena ne daugiau kaip keturi jūrininkai);

18.38.5. kai skyriuje yra daugiau nei vienas klozetas, jie turi būti pakankamai atskirti vienas nuo kito, kad būtų užtikrintas privatumas

18.39. *Neteko galios nuo 2020-08-08*

*Punkto naikinimas:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

18<sup>1</sup>. Jūrų transportiniuose laivuose kapitonas turi atlikti ar jam vadovaujant turi būti atliekami dažni patikrinimai, užtikrinantys, kad gyvenamosios patalpos būtų švarios, tinkamos gyventi, saugios ir geros būklės (suremontuotos); maisto ir vandens atsargos būtų pakankamos; būtų laikomasi higienos reikalavimų, taikomų virtuvės, maisto ir geriamojo vandens saugojimo zonoms, jose esančiai įrangai ir būtų užtikrinama tinkama jų priežiūra. Apie tokių patikrinimų rezultatus ir veiksmus, kurių imamasi siekiant pašalinti nustatytus trūkumus, turi būti daromi įrašai ir turi būti galimybė juos peržiūrėti.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

18<sup>2</sup>. Žvejybos laivuose, kurių ilgis 24 metrai ar daugiau, laivo kapitonas arba jo nurodymu kapitono padėjėjas turi atlikti dažnus patikrinimus ir taip užtikrinti, kad gyvenamosios patalpos būtų švarios, tinkamos gyventi, saugios ir geros būklės (suremontuotos); maisto ir vandens atsargos būtų pakankamos; būtų laikomasi higienos reikalavimų, taikomų virtuvės ir maisto saugojimo zonoms, jose esančiai įrangai ir būtų užtikrinama tinkama jų priežiūra. Apie tokių patikrinimų rezultatus ir veiksmus, kurių imamasi siekiant pašalinti nustatytus trūkumus, turi būti daromi įrašai ir turi būti galimybė juos peržiūrėti.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

19. Medicininės paskirties patalpų įrengimas ir priežiūra turi atitikti teisės akto [3.26] ir šiuos reikalavimus:

19.1. Medicininės paskirties patalpas reikia įrengti laivo dalyje, kurioje mažiausias supimas, triukšmas ir vibracija, izoliuotoje nuo maisto bloko, toli nuo energetikos skyriaus.

19.2. Patalpų skaičius ir lovų kiekis medicininės paskirties patalpose turi būti ne mažesnis, kaip nurodyta 8 – 10 lentelėse.

8 lentelė. Medicininės paskirties patalpos I kategorijos jūrų transportiniuose laivuose.

| Patalpos pavadinimas | Mato vienetai                     | Igulos narių skaičius |       |               | Igulos narių ir keleivių skaičius |         |         |         |          |
|----------------------|-----------------------------------|-----------------------|-------|---------------|-----------------------------------|---------|---------|---------|----------|
|                      |                                   | 25–40                 | 41–80 | 80 ir daugiau | 50–100                            | 101–300 | 301–600 | 601–900 | 901–1200 |
| Ambulatorija         | -                                 | 1                     | 1     | 1             | 1                                 | 1       | 1       | 1       | 1        |
| Stacionaras          | Lovų skaičius                     | 1                     | 1     | 2             | 1                                 | 2       | 3       | 3       | 4        |
| Izoliatorius         | Vienos lovos izoliatorių skaičius | 1                     | 1     | 1             | 1                                 | 1       | 1       | 2       | 3        |

19.3. Laivuose, kuriuose yra 15 ar daugiau jūrininkų ir kurių reisas trunka ilgiau nei tris dienas, turi būti atskiros ligonių guldymo patalpos, naudojamos tik medicininiams tikslams. Bet kokiu oru šios patalpos turi būti lengvai pasiekiamos, patogios paguldytiems asmenims; turi būti užtikrinta, kad tokie asmenys sulauktų greito ir tinkamo dėmesio.

19.4. Visuose jūrų keleiviniuose laivuose turi būti įrengtas izoliatorius.

19.5. I ir II kategorijos jūrų transportiniuose virš 500 BT laivuose (išskyrus vilkikus), kurie vykdo tarptautinius reisus su daugiau kaip 15 įgulos narių, turi būti įrengtas vienos lovos stacionaras.

9 lentelė. Medicininės paskirties patalpos II kategorijos jūrų transportiniuose laivuose.

| Patalpos pavadinimas | Mato vienetai                     | Įgulos narių skaičius |       |               | Įgulos narių ir keleivių skaičius |         |         |          |
|----------------------|-----------------------------------|-----------------------|-------|---------------|-----------------------------------|---------|---------|----------|
|                      |                                   | 25–40                 | 41–80 | 81 ir daugiau | 101–300                           | 301–600 | 601–900 | 901–1200 |
| Ambulatorija         | -                                 | 1                     | 1     | 1             | 1                                 | 1       | 1       | 1        |
| Stacionaras          | Lovų skaičius                     | 1                     | 1     | 1             | 1                                 | 2       | 2       | 3        |
| Izoliatorius         | Vienos lovos izoliatorių skaičius | 1                     | 1     | 1             | 1                                 | 1       | 1       | 2        |

19.6. III kategorijos jūrų laivuose, kuriuose įgula ir keleiviai sudaro 250 ir daugiau žmonių, turi būti įrengta medicininė kajutė.

19.7. IV kategorijos jūrų laivuose medicininės patalpos neįrengiamos.

10 lentelė. Medicininės paskirties patalpos I kategorijos žvejybos laivuose.

| Patalpos pavadinimas | Mato vienetai                     | Įgulos narių skaičius |        |         |         |
|----------------------|-----------------------------------|-----------------------|--------|---------|---------|
|                      |                                   | 41–80                 | 81–100 | 101–200 | 201–300 |
| Stacionaras          | Lovų skaičius                     | 1                     | 2      | 2       | 3       |
| Izoliatorius         | Vienos lovos izoliatorių skaičius | 1                     | 1      | 2       | 2       |

19.8. II kategorijos žvejybos laivuose turi būti įrengta ambulatorija ir izoliatorius, o nesant gydytojo – medicininė kajutė. III kategorijos žvejybos laivuose, esant daugiau kaip 20 įgulos narių, turi būti įrengta medicininė kajutė.

19.9. I grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose laivuose, kurių įgula didesnė kaip 25 žmonės, ir vidaus vandenyse plaukiojančiuose keleiviniuose laivuose, kuriuose keleivių skaičius 150 – 250, įrengiama medicininė kajutė.

19.10. I grupės vidaus vandenyse plaukiojančiuose keleiviniuose laivuose, kuriuose keleivių daugiau kaip 250, įrengiama ambulatorija ir izoliatorius.

19.11. Laivo stacionare ir izoliatoriuje turi būti atskiras sanitarinis mazgas (plautuvė, unitazas ir vonia su dušu).

19.12. Įėjimas į izoliatoriaus sanitarinį mazgą įrengiamas tik iš izoliatoriaus patalpos. Izoliatorius turi turėti du įėjimus: iš atviro denio ir iš vidaus patalpų. Įėjimas iš atviro denio turi būti įrengtas per koridorių ir turėti laisvą praėjimą, leidžiantį laisvai nešti ligonius ant neštuvų.

19.13. Vienviečio stacionaro ir izoliatoriaus plotas turi būti ne mažesnis kaip 6 m<sup>2</sup>, dviviečio stacionaro – 10 m<sup>2</sup>.

19.14. Stacionare ir izoliatoriuje priėjimas prie lovų turi būti iš trijų pusių (iš dviejų – išilgai lovos ir iš vienos – skersai). Lovos dydis turi būti ne mažesnis kaip 2,05 x 0,85 m. Praėjimas išilgai



lovos iš vienos pusės turi būti ne siauresnis kaip 0,9 m, iš kitos (išilgai) lovos pusės ir vienos skersinės pusės – ne mažesnis kaip 0,6 m.

19.15. Draudžiamas tranzitinis vamzdžių ir elektros laidų nutiesimas per operacinę, sterilizacinę ir izoliatorių. Vamzdžių nutiesimas per kitas medicininės patalpas leidžiamas tik už apsauginės sienelės arba apvalkalė, nenaudojant sujungimų. Leidžiama elektros laidus tiesti tik ekranuotame apvalkalė. Vamzdžiai ir elektros laidai, reikalingi medicininių prietaisų aptarnavimui, turi būti už apsauginės sienelės arba apvalkalė.

19.16. Medicininės kajutės plotas turi būti ne mažesnis kaip 5 m<sup>2</sup>. Medicininėje kajutėje turi būti minkšta medicininė kušetė, spinta medikamentams, stalas procedūroms, plautuvė su šaltu ir karštu vandeniu, kibiras su dangčiu ir pedalo įrengimu.

19.17. Draudžiama apgyvendinti įgulos narius ir keleivius medicininės paskirties patalpose.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

20. Maisto skyriaus patalpų higieniniai reikalavimai:

20.1. Laivo savininkas ar valdytojas, vadovaudamasis teisės aktų [3.1, 3.2, 3.5, 3.9, 3.18] reikalavimais, privalo užtikrinti, kad jūrininkams ir keleiviams būtų tiekiamas tik saugus ir kokybiškas maistas. Jūrininkams skiriamų maisto produktų paros racionas ir normos turi atitikti teisės akto [3.30] reikalavimus. Maistas turi būti ruošiamas, tvarkomas ar perdirbamas taikant savikontrolės sistemą ir patiekiamas galutiniam vartotojui laikantis teisės akto [3.18] reikalavimų.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

20.2. Visuose laivuose turi būti laivo virtuvė. Pagrindiniai laivo virtuvės įrengimai yra elektrinė plyta, elektriniai katilai, elektrinis virdulys, elektrinė mėsmalė, plautuvė virtuvės indų plovimui, lentynos indams, gamybiniai stalai, šaldytuvai, spinta maisto produktams ir atskira rankų plautuvė.

20.3. Elektros plytos dydis turi būti toks, kad vienu metu būtų galima gaminti tris patiekalus. Priėjimas prie plytos turi būti ne mažiau kaip iš trijų pusių. Praėjimas tarp plytos ir kitų įrengimų turi būti ne mažiau kaip 0,8 m.

20.4. Laivuose, kurių reiso trukmė ne ilgesnė kaip 24 valandos, virtuvės gali nebūti. Juose įrengiama patalpa, į kurią tiekiamas šaltas ir karštas vanduo, atitinkantis teisės akto [3.9] reikalavimus. Patalpoje turi būti šaldytuvai ir maisto pašildymo įranga.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

20.5. Laivuose, kuriuose maitinama daugiau kaip 100 žmonių, įrengiami specializuoti gamybos cechai: mėsos, žuvų, daržovių ir šaltų užkandžių.

20.6. Prie laivo vadovybės valgyklos ir kitų įgulos narių valgyklos turi būti įrengta maisto išdavimo patalpa, kuri skirta ir indų plovimui. Šioje patalpoje turi būti šaldytuvai, stalai švariems ir naudotiems indams, spintos ar lentynos indų džiovinimui ir laikymui, trijų skyrių indų plautuvės.

20.7. Laivuose iki 500 BT indus plauti leidžiama virtuvėje, jei yra tam skirta plautuvė.

20.8. Jūrų keleiviniuose laivuose prie valgyklų ir restoranų, aptarnaujančių keleivius, turi būti įrengta serviravimo patalpa ir atskira indų plovykla.

20.9. Šalia laivo virtuvės patalpų ir virš jų neturi būti medicininių, higieninių, nuodingasias medžiagas, dulkes ir stiprų kvapą skleidžiančių patalpų.

20.10. Jeigu laivo virtuvė įrengta keliuose aukštuose, turi būti liftai pagamintam maistui paduoti.

20.11. Maisto skyriaus patalpose negali būti užbortinio vandens įvado.

20.12. Įrenginiai su kaitinimo paviršiais turi būti aptverti, kad supimo metu nenukristų indai. Visi indai turi būti su rankenomis ir sandariais dangčiais.

20.13. Maisto skyriaus patalpose turi būti nuolydis į įrengtą grindyse angą.

20.14. Per maisto skyriaus patalpas draudžiama praveisti nutekamųjų vandenų vamzdžius.

20.15. Per maisto skyriaus patalpas negali būti praėjimo į kitos paskirties patalpas.

20.16. Maisto atsargoms laikyti įrengiama speciali tinkamos talpos vieta, kuri turi būti sausa, vėsi ir gerai vėdinama, kad atsargos nesugestų. Greitai gendantiesiems produktams laikyti laive turi būti šaldymo įrenginiai ir patalpos.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

20.17. Greitai gendantys produktai laivuose turi būti laikomi vadovaujantis teisės akto [3.5] reikalavimais.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

20.18. Šaldymo kameroje turi būti termometrai.

20.19. Prie šaldymo kamerų turi būti įrengtas prieškambaris, kuris gali būti naudojamas mėsos atšildymui. Jame turi būti kaladė mėsos kapojimui.

20.20. Į laivą gali būti priimami tik tie maisto produktai ir žaliavos, kuriems laive yra sudarytos gamintojų numatytos laikymo sąlygos.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

20.21. Draudžiama priimti į laivą:

20.21.1. neskroštą paukštieną,

20.21.2. ančių ir žąsų kiaušinius,

20.21.3. subproduktus, išskyrus liežuvius, širdis, kepenis,

20.21.4. sumaišytų rūšių grybus.

20.22. Draudžiama laivuose gaminti:

20.22.1. iš pasterizuoto pieno varškę, sūrius, rūgščius pieno produktus,

20.22.2. paštetus,

20.22.3. majonezus,

20.22.4. pomidorų padažus,

20.22.5. konditerijos gaminius su kremu,

20.22.6. hermetiškai uždaromus mėsos, žuvies, daržovių, grybų konservus,

20.22.7. šaltieną (tropiniuose rajonuose nuolat, kituose rajonuose – vasaros laikotarpiu).

20.23. Sausų produktų laikymui turi būti įrengti vėdinami sandėliai. Juose turi būti lentynos, įrengtos ne arčiau 0,2 m nuo sienos.

20.24. Maisto transportavimo keliai iš maisto sandėlių neturi eiti per atvirą denį.

20.25. Draudžiama priimti maisto produktus ir žaliavas, kai laive vyksta krovos darbai, kurių metu išsiskiria žmonių sveikatai pavojingos, dulkančios ar stiprų kvapą turinčios medžiagos.

20.26. Į maisto skyriaus patalpas turi būti tiekiamas geriamasis karštas ir šaltas vanduo.

21. Tarnybinių patalpų higieniniai reikalavimai:

21.1. Radijo kabinose ir vairinėje, kur pastatyti radijo ryšio, radijo navigacijos ir radijo lokacijos įrengimai, turi būti numatytos priemonės apsaugoti personalą nuo elektromagnetinio spinduliavimo [3.31].

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

21.2. Ne mažiau kaip ant 3 vairinės langų turi būti šviesos filtrai.

21.3. Vairininko darbo vietoje turi būti įrengta reguliuojamo aukščio stovėjimo vieta su patogia nugaros atrama.

21.4. I ir II kategorijos laivuose turi būti mašinų įrengimų centriniai valdymo pultai ir šaldymo įrengimų valdymo pultai. Centriniai valdymo pultai ir šaldymo įrengimų valdymo pultai

turi būti uždaroje, šilumą ir garsą izoliuojančiose patalpose, kuriose įrengtos oro vėdinimo arba kondicionavimo sistemos.

21.5. III kategorijos laivuose, kuriuose nėra galimybės valdymo postus iškelti iš mašinų skyriaus į centrinį valdymo pultą ir mechanizmų valdymas neatliekamas iš eigos tiltelio, įrengiamos prieštriukšminės kabinos.

22. Patalpų bei rezervuarų, cisternų ir kitų talpų, skirtų maisto produktų gabenimui, higieniniai reikalavimai:

22.1. Patalpų sienos, lubos ir grindys turi būti padengtos medžiagomis, atspariomis dezinfekcinėms ir dezinsekcinėms medžiagoms.

22.2. Rezervuarų, cisternų ir kitų talpų dugnas turi turėti nuolydį išleidimo angos link. Rezervuarai, cisternos ir kitos talpos turi turėti sandariai užsidarančias angas su ne žemesne kaip 0,4 m apytvora. Angų dangčiai turi būti prieinami plombavimui. Rezervuarų, cisternų ir kitų talpų vėdinimo vamzdžiai turi iškilti virš denio ne mažiau kaip 1,0 m ir turi būti uždengti, kad į talpas nepatektų drėgmė, šiukšlės ir dulkės.

22.3. Projektuojant patalpas, skirtas maisto produktų ir vandens gabenimui, turi būti numatytas atskiras skyrius (spintos, uždaromos dėžės), skirtas žarnų laikymui, kurios naudojamos skystų maisto produktų, vandens priėmimui bei rezervuarų, cisternų ir kitų talpų plovimui, dezinfekcijai. Šiame skyriuje turi būti įrenginiai, skirti žarnų plovimui ir dezinfekcijai.

22.4. Į patalpas, skirtas maisto produktų gabenimui, turi būti tiekiamas šaltas ir karštas geriamasis vanduo.

23. Patalpų, skirtų skystų, dujinių ir birių nuodingų krovinių gabenimui, higieniniai reikalavimai:

23.1. Patalpos, skirtos nuodingųjų medžiagų gabenimui, turi būti įrengtos taip, kad apsaugotų laivo patalpas ir atmosferos orą nuo teršimo šiomis medžiagomis.

23.2. Patalpos turi būti lengvai valomos ir džiovinamos.

23.3. Įgulos nariai, dokininkai, atliekantys pakrovimo – iškrovimo darbus, personalas, valantis šias patalpas, turi naudoti individualias apsaugos priemones.

23.4. Laivuose, gabenančiuose nuodingus krovinius, turi būti numatytos tokios patalpos: prausykla, panaudotų darbo rūbų, instrumentų, individualių apsaugos priemonių saugojimo ir apruošimo patalpos bei patalpa, skirta prietaisų oro tyrimams atlikti laikymui.

24. Laivai, skirti gyvūnams pervežti, turi atitikti teisės akto [3.3] nuostatas. Denių, platformų grindų danga turi būti nepralaidi skysčiams, deniuose, platformose turi būti įrengta nuotekų surinkimo sistema.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

25. Laivo patalpų apsauga nuo graužikų ir vabzdžių turi būti vykdoma vadovaujantis teisės akto [3.22] reikalavimais:

25.1. Visos sienos, deniai, grindys, kurios nėra pralaidžios vandeniui ir dujoms, turi būti be atvirų angų, plyšių, kurių skersmuo didesnis kaip 12,5 mm.

25.2. Vamzdžių, padengtų 12,5 mm ir storesne izoliacija, išvedimo per sienas vietose izoliacija turi būti patikimai apsaugota nuo žiurkių pragraužimo.

25.3. Išdėstant įrengimus, tiesiant vamzdžius ir kabelius, statant baldus ir inventorių, turi būti imamasi priemonių, kad nesusidarytų sąlygos, palankios graužikų slėptuvėms ir graužikų patekimui į laivo patalpas.

25.4. Visos durys turi būti sandarios, negali būti didesnių kaip 12,5 mm skersmens atvirų plyšių.

25.5. Oro tiekimo ir šalinimo sistemos išorinės angos turi turėti groteles, kurių plyšių skersmuo negali būti didesnis kaip 12,5 mm.

25.6. Visi laivo švartavimosi lynai, kuriais laivas pritvirtinamas prie krantinės, turi turėti metalinius priešžiurkinius skydelius.

25.7. Baigus laivo pakrovimo – iškrovimo darbus, tuoj pat nuimami tinklai, apsaugantys krovinį nuo iškritimo už borto, ir laivo trapai pakeliami ne žemiau kaip 0,4 m nuo žemės.

25.8. Laivams dirbant tropiniuose rajonuose, turi būti naudojami apsauginiai tinkleliai ant oro tiekimo ir šalinimo sistemų angų ir iliuminatorių.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

26. Maisto krovinių gabenimo higieniniai reikalavimai:

26.1. Krovinių patalpose prieš pakraunant turi būti išvalyti anksčiau vežto krovinio likučiai, triumai išplauti vandeniu ir išdžiovinti.

26.2. Laivus, skirtus gabenti tik maisto krovinius, draudžiama naudoti nuodingų krovinių gabenimui.

26.3. Greitai gendantys produktai turi būti gabenami laivais, aprūpintais refrižeratoriais.

26.4. Laivuose – vandenvežiuose draudžiama pervežti keleivius ir bet koki kitą krovinį.

26.5. Atvykus laivui su vandens kroviniu į Lietuvos Respublikos uostą, turi būti atliekamas bakteriologinis ir cheminis vandens tyrimas. Vandens mėginiai turi būti imami tiesiogiai iš cisternų.

26.6. Uosto laivuose – vandenvežiuose vandens mikrobiologiniai tyrimai turi būti atliekami ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį.

26.7. Vandens gabenimo metu visų cisternų liukai turi būti hermetiškai uždaryti ir užplombuoti, vandens perpilimo žarnos turi būti laikomos atskiroje laivo patalpoje arba dėžėje.

27. Mirusiųjų pervežimo higieniniai reikalavimai:

27.1. Žmogaus palaikai pervežami tik specialiuose skysčiams nepralaidžiuose, nepermatomuose maišuose, užtraukiamuose arba užsegamuose kibiomis juostomis, specialiuose konteneriuose-neštuvuose arba karstuose laikantis teisės akto [3.27] reikalavimų.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

27.2. Nesant galimybės mirusiojo kūną perduoti į krantą, karstas turi būti patalpinamas į atlaisvintą šaldymo kamerą. Išvežus lavoną, kamera turi būti išplauta ir dezinfekuota.

## VII. SKYRIUS

### LAIVO SISTEMŲ HIGIENINIAI REIKALAVIMAI

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

28. Šildymo, vėdinimo ir kondicionavimo sistemų higienos reikalavimai:

28.1. Laive turi būti šildymo, vėdinimo ir (arba) kondicionavimo sistemos, įrengtos vadovaujantis teisės akto [3.14] reikalavimais.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

28.2. Laivo patalpų mikroklimatas charakterizuojamas trimis parametrais: temperatūra, santykinė drėgme, oro judėjimo greičiu. Priklausomai nuo patalpų paskirties, normuojami vienas, du ar trys parametrai.

28.3. Įrengus vėdinimo ir šildymo sistemas, darbo patalpose mikroklimatas turi atitikti teisės akto [3.10] reikalavimus, o gyvenamosiose ir visuomeninėse patalpose – teisės aktų [3.16, 3.23, 3.28] reikalavimus. Specifinių patalpų mikroklimato normos nurodytos 12 lentelėje.

12 lentelė. Laivo patalpų mikroklimato higieninės normos.

| Patalpų pavadinimas | Kai lauke oro temperatūra ne žemesnė kaip 10 °C |           |     | Kai lauke temperatūra 10 °C ir aukštesnė |     |
|---------------------|-------------------------------------------------|-----------|-----|------------------------------------------|-----|
|                     | Oro                                             | Santykinė | Oro | Oro                                      | Oro |

|                                                                                                                        | temperatūra,<br>°C   | drėgmė, % | judėjimo<br>greitis,<br>m/s  | temperatūra<br>patalpose<br>aukštesnė už<br>lauko<br>temperatūrą,<br>°C | judėjimo<br>greitis, m/s     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-----------|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| 1. Uždari deniai<br>pasivaikščiavimui,<br>vestibiuliai,<br>prieškambariai,<br>koridoriai, tambūrai                     | 18                   | –         | –                            | –                                                                       | Iki 0,5                      |
| 2. Darbo vietose prie<br>mechanizmų valdymo<br>punktų, kai nėra<br>centrinio valdymo<br>pulto (CVP)                    | Ne mažiau<br>kaip 12 | –         | 0,3–0,5<br>(darbo<br>zonoje) | –                                                                       | 1,0–1,5<br>(darbo<br>zonoje) |
| 3. Darbo vietose prie<br>mechanizmų valdymo<br>punktų, esant<br>distanciniam<br>mechanizmų valdymui<br>iš CVP          | –                    | –         | –                            | Ne daugiau<br>kaip 10                                                   | –                            |
| 4. Centrinis valdymo<br>pultas                                                                                         | 18–20                | 40–60     | Iki 0,3                      | Ne daugiau<br>kaip 5                                                    | Iki 7                        |
| 5. Dirbtuvės ir kitos<br>gamybinės patalpos,<br>kur yra mechanizmai ir<br>įrengimai be šilumos<br>išskyrimo šaltinių   | 16                   | –         | Iki 0,3<br>(darbo<br>zonoje) | Ne daugiau<br>kaip 8                                                    | Iki 0,7<br>(darbo<br>zonoje) |
| 6. Dirbtuvės ir kitos<br>gamybinės patalpos,<br>kur yra mechanizmai ir<br>įrengimai su šilumos<br>išskyrimo šaltiniais | 16                   | 40–60     | Iki 0,3                      | –                                                                       | 1,5                          |

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

28.4. Patalpų šildymui gali būti naudojama kondicionavimo sistema (šildymas oru su paduodamo oro sudrėkinimu) arba šildymo vandeniu sistema.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

28.5. Šildymą garais leidžiama naudoti energetikos skyriuje ir patalpose, skirtose higieniniams poreikiams.

28.6. Kondicionuojant tiekiamo oro į laivo patalpas temperatūra neturi viršyti 40 °C.

28.7. Šildymo įrengimai turi turėti temperatūros reguliatorių.

28.8. Šildymo prietaisus reikia įrengti prie borto ir lauko sienų. Draudžiama statyti šildymo prietaisus prie lovų galų ir po lovomis.

28.9. Draudžiama tiesti garų magistralinius vamzdžius per kajutes, medicinines paskirties ir visuomenines patalpas.



28.10. Laivo patalpų vėdinimas turi būti mechaninis (tiekimu ir šalinimu) ar natūralus.

**28.11. Laivuose, neturinčiuose nuolatinės elektros srovės, o taip pat laivuose iki 500 BT galima įrengti natūralų oro vėdinimą.**

28.12. Skaičiuojant vėdinimo sistemos galingumą, neturi būti skaičiuojamas oro pasikeitimas per iluminatorius, o taip pat šviesos liukus.

28.13. Visi oro įtraukimo įrengimai turi būti tokiose vietose, kad į juos nepatektų užterštas oras, dujos, vanduo ir sniegas.

28.14. Sausakrūviuose transportiniuose laivuose, skirtuose pervežti birius krovinius, natūralioje ir mechaninėje oro tiekimo sistemose turi būti įrengti filtrai.

28.15. Autonominės vėdinimo sistemos turi būti projektuojamos patalpose, kuriose galimas kenksmingų dujų ir specifinių kvapų išsiskyrimas (energetikos skyriuje, medicininės paskirties patalpose, higieninėse ir higieninėse – buitinėse patalpose). Maisto skyriaus patalpose, tualetuose prie kajučių, akumuliatorinėje, džiovykloje turi būti autonominė mechaninė vėdinimo sistema. Kitose laivo patalpose leidžiamas mechaninės vėdinimo sistemų sujungimas, esant vienodiems higieniniams reikalavimams šių patalpų orui.

28.16. Mechaninės vėdinimo sistemos oro paskirstymo įrengimai, išdėstyti darbo zonoje, turi turėti patogiai valdomus reguliuojamus įtaisus, kuriais keičiamas oro judėjimo greitis ir kryptis.

28.17. Laivo virtuvėje, kepykloje, indų plovykloje mechaninės vėdinimo sistemos angos turi būti virš šilumos išskyrimo šaltinio (plytos, puodo, duonos kepimo krosnies, indų plovimo vietos).

28.18. Maisto skyriaus patalpose, kuriose yra šilumos išsiskyrimo šaltiniai, pagrindinėse darbo vietose (prie gamybinių stalų ir kt.) tiekiamas oras turi būti paduodamas, reguliuojant jo greitį ir kryptį.

28.19. Energetikos skyriuje turi būti įrengta mechaninė oro tiekimo ir šalinimo sistema.

28.20. Tiekiamas oras turi būti paduodamas į patalpų darbo zonas, į dirbančiųjų nuolatinio buvimo vietas ir remonto aikštes.

28.21. Nesant centrinio valdymo pulto, energetikos skyriuje turi būti numatytas oro padavimas į mechanizmų valdymo postus.

28.22. Kuro ir tepalų separatorių įrengimo vietose turi būti įrengta vietinė oro šalinimo sistema, kurios vamzdžiai išdėstomi apatinėje patalpos dalyje.

28.23. I ir II kategorijos laivuose oro kondicionavimo sistema turi būti įrengta gyvenamosiose, visuomeninėse, medicininės paskirties, tarnybinėse patalpose bei centriniam valdymo pulte, maisto skyriaus patalpose (be šilumos išskyrimo šaltinių).

28.24. Laivams, kuriuose nėra įrengta oro kondicionavimo sistema, tropiniuose rajonuose plaukioti draudžiama.

28.25. III ir IV kategorijos laivuose kondicionavimo sistema įrengiama tuo atveju, jeigu jie eksploatuojami 1 – am ir 2 – am plaukiojimo rajonuose (1 priedas).

28.26. Išoriniai oro tiekimo ir šalinimo sistemos įrenginiai turi būti išdėstyti taip, kad pašalinamas oras nepatektų į oro kondicionavimo sistemos įrenginius.

28.27. Oro kondicionavimo sistemose turi būti numatytas tiekiamo ir recirkuliacinio oro valymas nuo dulkių.

28.28. Oro kondicionavimo sistemos turi būti aprūpintos prietaisais, automatiškai reguliuojančiais oro temperatūrą ir drėgnumą. Esant automatiniam reguliavimui, oro temperatūros svyravimai negali būti didesni kaip 2 °C, o santykinio oro drėgnumo – 10 %.

28.29. Vėdinimo sistemos turi turėti apsaugos priemones nuo kraujasiurbių nariuotakojų.

*Papildyta punktu:*

*Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117*

29. Vandens tiekimo sistemų higieniniai reikalavimai:

29.1. Kiekvienas laivas turi būti aprūpintas pakankamu kiekiu geriamojo ir prausimosi vandens.

29.2. Laivo įgulai ir keleiviams tiekiamo geriamojo vandens kokybė turi atitikti teisės akto [3.9] reikalavimus. Prausimosi vandens mikrobiniai rodikliai turi atitikti teisės akto [3.9] reikalavimus.



Punkto pakeitimai:

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

29.3. Prausimosi vanduo gaunamas laive nugėlinant jūros vandenį. Jeigu vanduo gėlinamas distiliavimo būdu, esant garinimo temperatūrai aukštesnei kaip 80° C, jis gali būti naudojamas prausimuisi ir kitoms buities reikmėms. Gėlinant vandenį kitais būdais, prieš vartojimą jis turi būti dezinfekuojamas.

29.4. Jūros vanduo, iš kurio nugėlinant ruošiamas prausimosi vanduo, turi būti imamas ne arčiau kaip 25 mylios nuo kranto.

29.5. Prausimosi vandeniui laive turi būti įrengta atskira vandens tiekimo sistema.

29.6. Geriamojo ir prausimosi vandens atsargos laive, o taip pat jų laikymui skirtų cisternų talpa turi būti apskaičiuota priklausomai nuo nustatytos plaukiojimo autonomijos ir atsižvelgiant į minimalias vandens sąnaudas, nurodytas 13 lentelėje.

13 lentelė. Minimalių vandens sąnaudų laivuose normos.

| Vanduo (litrais)                        | Minimali vandens paros norma 1 žmogui laive |                |                 |                |
|-----------------------------------------|---------------------------------------------|----------------|-----------------|----------------|
|                                         | I kategorijos                               | II kategorijos | III kategorijos | IV kategorijos |
| Transportiniai laivai:                  |                                             |                |                 |                |
| Geriamasis                              | 50                                          | 40             | 20              | 10             |
| Prausimosi                              | 100                                         | 90             | 30              | 10             |
| Žvejybos laivai:                        |                                             |                |                 |                |
| Geriamasis                              | 50                                          | 40             | 30              | 30             |
| Prausimosi                              | 100                                         | 90             | 40              | 40             |
| Vidaus vandenysse plaukiojantys laivai: |                                             |                |                 |                |
| Geriamasis ir prausimosi vanduo:        |                                             |                |                 |                |
| Įgulos nariams                          | 75                                          | 40             | 15              |                |
| Keleiviams                              | 70                                          | 35             | 10              |                |

29.7. Geriamasis vanduo turi būti tiekiamas į visus maisto skyriaus ir medicinos patalpų vandens paskirstymo taškus, į saturatorius, į maisto produktų sandėlių prieškambarius, į visas plautuves ir bidė. Prausimosi vanduo tiekiamas į vonias, dušus, pirtis ir skalbyklas.

29.8. Užbortinis vanduo gali būti tiekiamas į plaukimo baseiną. Unitazų ir pisuarų plovimui gali būti naudojamas prausimosi ar užbortinis vanduo. Žvejybos laivuose užbortinį vandenį galima naudoti žuvies perdirbimo cechuose įrengimų, žvejybos įrankių ir grindų plovimui.

29.9. Geriamasis vanduo turi būti saugomas cisternose, išskyrus dvigubo dugno cisternas bei achterpiko ir forpiko cisternas. Cisternos negali turėti bendrų sienų su nutekamųjų vandenų, kuro, alyvos cisternomis.

29.10. Prausimosi vanduo laikomas ir forpiko, ir achterpiko cisternose, išskyrus dvigubo dugno cisternas.

29.11. Geriamojo ir prausimosi vandens talpos, vamzdžiai bei armatūra turi būti pagaminti iš korozijai atsparios medžiagos arba turėti antikorozinę dangą.

29.12. Geriamojo vandens cisternos išvalymui, apžiūrai ir remontui turi turėti hermetiškai uždaromas angas. Cisternos dugnas turi turėti nuolydį ir išleidimo angą.

29.13. Geriamojo vandens cisternas draudžiama išdėstyti šalia šilumos šaltinių.

29.14. Geriamojo ir prausimosi vandens sistemos turi būti įrengtos autonomiškai, be sujungimų su kitomis sistemomis (balastine, gaisrine ar užbortine).

29.15. Geriamojo ir prausimosi vandens vamzdžiai negali eiti per cisternas, skirtas kitų skysčių laikymui, kitų cisternų vamzdžiai – per geriamojo ir prausimosi vandens cisternas.

29.16. Kiekviename laive turi būti žarna geriamojo vandens paėmimui. Žarna turi turėti markiruotą „geriamasis vanduo“. Jos laikymui turi būti speciali spintelė arba dėžė (markiruota). Žarnos galai turi būti su apsauginiais antgaliais.

29.17. Žarnos, skirtos geriamojo vandens tiekimui, turi būti naudojamos tik pagal tiesioginę paskirtį ir negali būti naudojamos kitiems tikslams.

29.18. Geriamasis vanduo gaunamas iš uosto vandentiekio arba laivų – vandenvežių.

29.19. Laivui draudžiama imti gėlą vandenį iš necentralizuotų vandentiekų ar tiesiogiai iš vandens telkinių.

29.20. Jeigu geriamasis vanduo laikomas cisternose daugiau kaip 10 parų, esant aukštesnei kaip 10<sup>0</sup> C temperatūrai, prieš vartojimą būtina atlikti profilaktinę vandens dezinfekciją.

29.21. Vanduo laivui turi būti tiekiamas tik iš specialių hydrantų uosto žarnomis.

29.22. Ne rečiau kaip vieną kartą per metus vandens talpos turi būti apžiūros, išvalomos ir dezinfekuojamos. Jeigu pažeista talpų antikorozinė danga, talpos turi būti remontuojamos.

29.23. Vandens talpų dezinfekciją būtina atlikti:

29.23.1. prieš pradedant laivą eksploatuoti;

29.23.2. po vandens tiekimo sistemos remonto ar vandens talpų antikorozinės dangos apžiūros darbų;

29.23.3. visais atvejais, kai vandens mikrobiologiniai rodikliai neatitinka teisės akto [3.9] reikalavimų.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

29.24. Visi darbai, susiję su vandens talpų remontu, turi būti atliekami laivui stovint uoste.

30. Nutekamojo vandens, nafta užteršto vandens ir šiukšlių šalinimo sistemų higieniniai reikalavimai:

30.1. Nutekamuosius vandenį sudaro nuotėkos iš tualetų, medicininės paskirties patalpų ir gyvūnų laikymo patalpų.

30.2. Nafta užterštus vandenį sudaro vanduo su bet koku naftos kiekiu.

30.3. Ūkinius – buitinius vandenį sudaro nuotėkos iš pirčių, dušų, vonių, plautuvių, skalbyklų, virtuvės ir kitų maisto skyriaus patalpų.

30.4. Šiukšles sudaro visos maistinių, buitinių ir eksploatacinių atliekų rūšys, išskyrus šviežią žuvį ir jos likučius.

30.5. Laivuose, kuriuose įgulos ir keleivių skaičius daugiau kaip 10 žmonių, turi būti numatytos nutekamojo vandens surinkimo arba laikymo (apdorojimo) cisternos ir įranga nuotėkų išleidimui už borto arba jų perdavimui į priėmimo įrenginius.

30.6. Laivuose, kuriuose yra nutekamųjų vandenų valymo ir nukenksminimo įrengimai, įrengiama bendra nutekamųjų ir ūkinių-buitinių vandenų surinkimo ir perdavimo sistema. Laivuose, kuriuose nėra nutekamųjų vandenų valymo ir nukenksminimo įrengimų, leidžiama įrengti atskiras sistemas nutekamųjų vandenų ir ūkinių – buitinių vandenų surinkimui ir laikymui.

30.7. Cisternų talpa turi atitikti nutekamųjų ir ūkinių-buitinių vandenų kiekį, kuris nustatomas pagal laivo stovėjimo sanitarinėse apsaugos zonose, teritoriniuose vandenyse, vidaus vandenyse laiką. Nutekamųjų ir ūkinių-buitinių vandenų surinkimo cisternų talpa skaičiuojama pagal normas, nurodytas 14 lentelėje.

14 lentelė. Minimalios nutekamųjų ir ūkinių – buitinių vandenų normos.

| Laivo kategorija | Nutekamųjų vandenų paros norma 1 žmogui laive, litrai | Ūkinių – buitinių vandenų paros norma 1 žmogui laive, litrai | Iš viso, litrai |
|------------------|-------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-----------------|
|------------------|-------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-----------------|

|           |    |     |     |
|-----------|----|-----|-----|
| I ir II   | 50 | 150 | 200 |
| III ir IV | 30 | 70  | 100 |

30.8. Nutekamųjų vandenų surinkimo cisternos turi būti gaminamos iš plieno. Vidinis jų paviršius turi būti lengvai valomas. Nutekamųjų vandenų cisternos turi turėti angas, per kurias būtų galima atlikti valymo darbus bei dezinfekciją, ir oro vamzdžius. Išdėstant denyje nutekamųjų cisternų oro vamzdžius, būtina užtikrinti, kad nebūtų užterštas laivo patalpų oras.

30.9. Surinkimo cisternos turi būti atskirtos oro tarpais nuo geriamojo ir prausimosi vandens cisternų, o taip pat nuo patalpų, skirtų maisto produktų pervežimui, gyvenamųjų, medicininės paskirties, visuomeninių patalpų.

30.10. Nutekamųjų vandenų vamzdynas negali eiti per medicininės paskirties, maisto bloko patalpas, maisto produktų sandėlius ir geriamojo bei prausimosi vandens cisternas.

30.11. Nutekamieji vandenys iš izoliatoriaus atskiru vamzdynu turi būti nuvedami į atskirą cisterną arba į valymo ir nukenksminimo įrengimus.

30.12. Teritoriniuose vandenyse ir sanitarinės apsaugos zonose išvalytą nutekamąjį vandenį galima išleisti, jeigu nuotėkos atitinka 15 lentelėje nurodytus higienos reikalavimus.

15 lentelė. Nuotėkų po išvalymo higieninės normos.

| Analitės pavadinimas                                                                   | Jūros laivai          | Vidaus vandenyse plaukiojantys laivai |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|---------------------------------------|
| Biocheminis deguonies sunaudojimas, BDS <sub>5</sub> MgO <sub>2</sub> /dm <sup>3</sup> | Ne daugiau kaip 50,0  | Ne daugiau kaip 50,0                  |
| Skendinčios medžiagos mg/dm <sup>3</sup>                                               | Ne daugiau kaip 100,0 | Ne daugiau kaip 50,0                  |
| Liekamasis chloras mg/dm <sup>3</sup>                                                  | 1,5–5,0               | 1,5–5,0                               |
| Žarninės lazdelės (E.coli) skaičius 100 ml                                             | Ne daugiau kaip 250   | Ne daugiau kaip 100                   |

30.13. Laivui esant rajonuose, kuriuose bet koks nutekamojo vandens išleidimas draudžiamas, vandens nuleidimo vožtuvai turi būti užsukti ir užplombuoti.

30.14. Neapdorotų nutekamųjų vandenų išleidimas už pakrantės valstybės teritorinių vandenų ribos (daugiau kaip 12 mylių nuo artimiausio kranto) galimas laivui plaukiojant ne lėčiau kaip 4 mazgų greičiu ir jei toks išleidimas vykdomas palaipsniui ir vandens paviršiuje neatsiranda matomų kietų dalelių bei nepakinta vandens paviršiaus spalva.

30.15. Visų kategorijų žvejybos laivuose, kuriuose įgula 10 ir daugiau žmonių, ištraukiant tralą ir tinklus, panaudojant užbortinį vandenį žuvies apdorojimui, būtina turi dirbti nutekamojo vandens apdorojimo įrenginys. Jeigu laive valymo įrenginio nėra arba jis sugedęs, visas nutekėjęs vanduo renkamas į surinkimo cisterną, o vėliau už žuklės rajono ribų išleidžiamas iš laivo.

30.16. Jūros apsaugos nuo taršos nafta užtikrinimui kiekvienas laivas turi būti aprūpintas atitinkamais įtaisais nafta užteršto vandens surinkimui, filtravimui ir pašalinimui, o taip pat nafta užteršto vandens išsiliejimo ir nuotėkio iš laivo prevencijos įrengimais.

30.17. Nafta užteršto vandens iš visų laivo mašinų ir katilų patalpų bei balasto iš degalų tankų išmetimas leidžiamas tik po jų filtracijos. Liekamasis naftos kiekis neturi viršyti 15 mln<sup>-1</sup> (ppm). Išmetimas turi būti nuolat kontroliuojamas specialiu prietaisu (signalizatoriumi) laivui plaukiant ir ne arčiau kaip 12 mylių atstumu nuo artimiausio kranto. Neįvykdžius minėtų sąlygų, išmetimas draudžiamas, ir nafta užterštas vanduo bei naftos likučiai turi būti laikomi laive, o vėliau perduoti į priėmimo įrenginius.

30.18. Kiekviename laive turi būti šiukšlių surinkimo, jų apdorojimo (susmulkinimo), sudeginimo arba jų saugojimo iki perdavimo į kranto priėmimo įrenginius įtaisai.

30.19. Šiukšlių surinkimo (konteineriai), apdorojimo ir deginimo įrengimai turi būti vietose, izoliuotose nuo gyvenamųjų ir bendro naudojimosi patalpų. Konteineriai turi turėti dangčius, būti lengvai plaunami ir dezinfekuojami.

30.20. Šiukšlių surinkimo, jų apdorojimo ir saugojimo įrengimų našumas turi būti skaičiuojamas atsižvelgiant į šiukšlių susidarymo paros normą, į žmonių skaičių laive ir laivo buvimo šiukšlių išmetimo draudimo zonoje laiko.

30.21. Minimali šiukšlių susidarymo vienam žmogui per parą skaičiuojamoji norma yra: sausos buitinės šiukšlės – 0,002 m<sup>3</sup>; kietos maistinės atliekos – 0,003 m<sup>3</sup>.

30.22. Medicininės atliekos turi būti tvarkomos vadovaujantis teisės akto [3.29] reikalavimais.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

30.23. Šalutiniai gyvūniniai produktai turi būti tvarkomi vadovaujantis teisės akto [3.4] nuostatomis ir nekeliant pavojaus gyvūnų ir žmonių sveikatai.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

### 31. Apšvietimo higieniniai reikalavimai:

31.1. Įgulos gyvenamosios, medicininės paskirties patalpos turi turėti natūralų ir dirbtinį apšvietimą. Keleivių gyvenamosios ir visuomeninės patalpos, taip pat tarnybinės patalpos turi turėti natūralų ir dirbtinį apšvietimą arba tik dirbtinį apšvietimą. Dirbtinis apšvietimas darbo vietose turi atitikti teisės akto [3.7] reikalavimus.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

31.2. Dirbtinis specifinių laivo patalpų apšvietimas turi atitikti normas, nurodytas 16 lentelėje.

16 lentelė. Laivo patalpų dirbtinio apšvietimo normos.

| Nr. | Patalpa                                                                   | Apšvietimas, lx |             |
|-----|---------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------------|
|     |                                                                           | Bendras         | Kombinuotas |
| 1   | Tarnybinės patalpos:                                                      |                 |             |
|     | Vairavimo                                                                 | 75              |             |
|     | Šturmano, radijo kabinos ir kt.                                           | 150             |             |
| 2   | Energetikos skyrius                                                       | 150             |             |
| 3   | Centrinis valdymo postas                                                  | 200             | 400         |
| 4   | Gamybinės patalpos (dirbtuvės ir kt.)                                     | 150             |             |
| 5   | Gamybinės-technologinės patalpos (žuvų, jūros produktų perdirbimo ir kt.) | 300             |             |
| 6   | Keleivių ir įgulos kajutės                                                | 200             | 400         |
| 7   | Koridoriai, trapai, tambūrai                                              | 75              |             |
| 8   | Krovinių laikymo patalpos (triūmai)                                       | 50              |             |

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

31.3. Miegamosiose kajutėse virš kiekvienos lovos reikia įrengti elektros lemputę skaitymui.

*Papildyta punktu:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, *Žin.*, 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

31.4. Miegamosiose kajutėse įrengiamas avarinis apšvietimas.

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115

### 32. Apsauga nuo triukšmo ir vibracijos:

32.1. Laivuose turi būti numatyta apsauga nuo triukšmo, kurį sukelia pagrindiniai triukšmo šaltiniai: pagrindinis variklis, dyzeliniai generatoriai, navigacijos ir radijo įrenginiai, oro vėdinimo ir kondicionavimo sistemos.

32.2. Laivuose turi būti numatyta apsauga nuo vibracijos, atsirandančios dėl nesubalansuoto pagrindinio variklio, dyzelinių generatorių, eigos sraigčių.

32.3. Apsaugai nuo triukšmo ir vibracijos laivo projekte turi būti numatytos apsaugos priemonės:

32.3.1. pagrindinio variklio, dyzelinių generatorių, kompresorių, ventiliatorių ir kitos įrangos su geriausiomis vibroakustinėmis charakteristikomis parinkimas;

32.3.2. šios higienos normos 17 lentelėje nurodytos gyvenamosios ir visuomeninės patalpos turi būti įrengtos kiek įmanoma toliau nuo mašinų skyriaus, vairavimo mechanizmo skyriaus, gervų denio, vėdinimo, šildymo ir oro kondicionavimo įrangos, taip pat nuo kitų triukšmingų mechanizmų ir aparatų;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

32.3.3. distancinis variklių ir mechanizmų, sukeliančių didelį triukšmą ir vibraciją, valdymas;

32.3.4. triukšmą sugeriančių medžiagų panaudojimas patalpose, kuriose yra triukšmo šaltiniai;

32.3.5. perdangų padengimas vibraciją sugeriančiomis medžiagomis patalpose, kuriose yra vibracijos šaltiniai.

32.4. Laivo projekte turi būti pateikti prognozuojamo triukšmo ir vibracijos skaičiavimai, patvirtinantys numatytą prieštriukšminių ir priešvibracinių priemonių efektyvumą.

32.5. Laivų savininkai privalo stebėti triukšmo ir vibracijos lygius ir mažinti jų kenksmingą poveikį įgulos nariams ir keleiviams. Triukšmo lygis darbo vietose turi atitikti teisės akto [3.13] reikalavimus. Leidžiamas triukšmo lygis laivų gyvenamosiose ir visuomeninėse patalpose nurodytas 17 lentelėje.

17 lentelė. Leidžiami triukšmo lygiai gyvenamosiose ir gamybinėse patalpose.

| Nr. | Patalpa                                                        | Ekvivalentinis nuolatinis garso slėgio lygis, kai standartinė dažninė svertis yra A svertis, dBA |
|-----|----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1   | Keleivių kajutės                                               | 50                                                                                               |
| 2   | Įgulos kajutės                                                 | 55                                                                                               |
| 3   | Poilsio salonai, kajutkompanijos, bibliotekos                  | 55                                                                                               |
| 4   | Sporto aikštelės atviruose deniuose ir pasivaikščiojimo deniai | 70                                                                                               |
| 5   | Patalpos, skirtos sportui                                      | 65                                                                                               |
| 6   | Restoranai, valgyklos ir bufetai                               | 60                                                                                               |
| 7   | Gydytojų kabinetai                                             | 60                                                                                               |
| 8   | Medicininės paskirties patalpos                                | 50                                                                                               |

Pastaba. Šios lentelės 1 punkte nurodytose laivų, pastatytų iki 2011 m. lapkričio 1 d., patalpose triukšmo ribiniai dydžiai gali būti viršijami, bet ne daugiau kaip 5 dBA. Šios lentelės 3

punkte nurodytose laivų, pastatytų iki 2011 m. lapkričio 1 d., patalpose triukšmo ribiniai dydžiai gali būti viršijami, bet ne daugiau kaip 10 dBA.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-693](#), 2011-07-18, Žin., 2011, Nr. 96-4525 (2011-07-23), i. k. 1112250ISAK000V-693

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

32.6. Vibracijos veikimo vertės laivo įgulos nariams turi atitikti teisės akto [3.11] reikalavimus.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

32.7. Patalpų vibracijos norma priklauso nuo patalpos paskirties, poveikio trukmės ir ekipažo darbo sąlygų pagal nustatytą laivų klasifikaciją.

32.8. Didžiausi leidžiami vibracijos greičio ir pagreičio dydžiai laivų gyvenamosiose ir visuomeninėse patalpose nustatomi pagal 19 ir 20 lentelių duomenis. 18 lentelėje nurodyti gyvenamųjų ir visuomeninių patalpų eilės numeriai **v** (greitis) ir **a** (pagreitis), pagal kuriuos 19 bei 20 lentelėse surandami didžiausi leidžiami vibracijos greičio ir pagreičio dydžiai.

18 lentelė. Patalpų klasifikacija

| Patalpos pavadinimas                                                                                                                                               | Eilės numeris <b>v</b> 19 lentelėje ir<br>eilės numeris <b>a</b> 20 lentelėje |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| Gyvenamosios ir visuomeninės patalpos:                                                                                                                             |                                                                               |
| I ir II kategorijos jūrų laivuose, taip pat I grupės upių laivuose, kurių reiso trukmė ilgesnė kaip 24 val. į vieną pusę, t. y. iki galutinės prieplaukos ar uosto | 3                                                                             |
| III kategorijos jūrų laivuose ir II grupės upių laivuose, kurių reiso trukmė ne ilgesnė kaip 24 val. į vieną pusę, t. y. iki galutinės prieplaukos ar uosto        | 2                                                                             |
| IV kategorijos jūrų laivuose ir III, IV grupės upių laivuose, kurių reiso trukmė ne ilgesnė kaip 8 val. į vieną pusę, t. y. iki galutinės prieplaukos ar uosto     | 1                                                                             |
| Medicininės patalpos                                                                                                                                               | 4                                                                             |

19 lentelė. Didžiausi leidžiami vibracijos greičiai,  $m/s$ .

| V<br>numeris | Vidutiniai geometriniai dažniai 1 oktavos juostose, Hz |                  |                  |                  |                  |                  |  |
|--------------|--------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|--|
|              | 2                                                      | 4                | 8                | 16               | 32               | 64               |  |
| 1            | 5,61                                                   | 2,23             | 1,58             | 1,26             | 1,12             | 1,12             |  |
|              | $\times 10^{-3}$                                       | $\times 10^{-3}$ | $\times 10^{-3}$ | $\times 10^{-3}$ | $\times 10^{-3}$ | $\times 10^{-3}$ |  |
| 2            | 3,16                                                   | 1,26             | 8,89             | 7,07             | 6,30             | 6,30             |  |
|              | $\times 10^{-3}$                                       | $\times 10^{-3}$ | $\times 10^{-4}$ | $\times 10^{-4}$ | $\times 10^{-4}$ | $\times 10^{-4}$ |  |
| 3            | 1,77                                                   | 7,07             | 5,00             | 3,97             | 3,54             | 3,54             |  |
|              | $\times 10^{-3}$                                       | $\times 10^{-4}$ | $\times 10^{-4}$ | $\times 10^{-4}$ | $\times 10^{-4}$ | $\times 10^{-4}$ |  |
| 4            | 9,98                                                   | 3,97             | 2,81             | 2,23             | 1,99             | 1,99             |  |
|              | $\times 10^{-4}$                                       | $\times 10^{-4}$ | $\times 10^{-4}$ | $\times 10^{-4}$ | $\times 10^{-4}$ | $\times 10^{-4}$ |  |

20 lentelė. Didžiausi leidžiami vibracijos pagrečiai,  $m/s^2$ .



| A<br>numeris | Vidutiniai geometriniai dažniai 1 oktavos juostose, Hz |                  |                  |                  |                  |                  |  |
|--------------|--------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|--|
|              | 2                                                      | 4                | 8                | 16               | 32               | 64               |  |
| 1            | 7,54                                                   | 5,33             | 7,54             | 1,19             | 2,12             | 4,24             |  |
|              | $\times 10^{-2}$                                       | $\times 10^{-2}$ | $\times 10^{-2}$ | $\times 10^{-1}$ | $\times 10^{-1}$ | $\times 10^{-1}$ |  |
| 2            | 3,78                                                   | 3,37             | 4,24             | 6,72             | 1,19             | 2,38             |  |
|              | $\times 10^{-2}$                                       | $\times 10^{-2}$ | $\times 10^{-2}$ | $\times 10^{-2}$ | $\times 10^{-1}$ | $\times 10^{-1}$ |  |
| 3            | 2,12                                                   | 1,89             | 2,38             | 3,78             | 6,72             | 1,34             |  |
|              | $\times 10^{-2}$                                       | $\times 10^{-2}$ | $\times 10^{-2}$ | $\times 10^{-2}$ | $\times 10^{-2}$ | $\times 10^{-1}$ |  |
| 4            | 1,19                                                   | 1,06             | 1,34             | 2,12             | 3,78             | 7,54             |  |
|              | $\times 10^{-2}$                                       | $\times 10^{-2}$ | $\times 10^{-2}$ | $\times 10^{-2}$ | $\times 10^{-2}$ | $\times 10^{-2}$ |  |

21 lentelė. Neteko galios nuo 2009-05-01

22 lentelė. Neteko galios nuo 2009-05-01

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117

32.9. Norint patikrinti priemonių, užtikrinančių leidžiamą garso ir vibracijos lygį, efektyvumą, būtina atlikti garso ir vibracijos lygių matavimus, laivui dirbant pagrindiniu režimu. Matavimai daromi laivui atliekant bandomuosius plaukiojimus po laivo remonto arba rekonstrukcijos, kurios metu galėjo pasikeisti garso ir vibracijos lygis patalpose ir deniuose. Matavimai atliekami tose laivo patalpose ir darbo vietose, kurioms numatytos garso ir vibracijos normos.

32.10. Jeigu, atlikus šios higienos normos 32.9 papunktyje nurodytus matavimus, nustatoma, kad viršijami leidžiami triukšmo ir (ar) vibracijos lygiai, turi būti parengtos ir įgyvendintos papildomos priemonės šių veiksmų poveikiui sumažinti ir atlikti pakartotiniai matavimai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

33. Apsauga nuo infraraudonųjų spindulių:

33.1. Laivo įgula turi būti apsaugota nuo nepalankaus ilgabangių infraraudonųjų spindulių poveikio. Įrengimų vamzdžių ir pertvarų, esančių tokio spinduliavimo šaltiniu, paviršius turi būti izoliuotas (hermetizacija, šilumos izoliacija, ekranavimas, šilumos nuvedimas). Infraraudonojo spinduliavimo intensyvumas 1 cm atstumu nuo įkaitinto įrengimo paviršiaus darbo zonoje neturi viršyti 0,20 kal/cm per 2 min. arba įrengimų įkaitintų paviršių temperatūra darbo vietose neturi viršyti 40°C.

33.2. Kad būtų sumažintas infraraudonojo spinduliavimo intensyvumas, reikia naudoti lygaus paviršiaus izoliaciją. Sienas, bortus, lubas, mechanizmus, įrengimus, vamzdžius reikia dažyti šviesiomis spalvomis.

34. Valymo darbai tanklaiviuose:

34.1. Tanklaivių rezervuarų valymas atliekamas mechanizuotai, kai juose nėra žmonių, laikantis visų priemonių aplinkos apsaugojimui nuo užteršimo. Rezervuarai, kuriuose buvo pervežami nuodingi kroviniai, valomi tik po išvedinimo.

34.2. Visi darbai tanklaivių rezervuaruose (plovimas rankomis, kietųjų priemaišų surinkimas ir t. t.) atliekami tik išvedinus patalpas, taip pat naudojant individualias apsaugos nuo naftos produktų garų poveikio priemones.

34.3. Tanklaivių rezervuarų valymo metu turi veikti mechaninė vėdinimo sistema.

34.4. Jeigu cheminių medžiagų koncentracija ore didesnė kaip teisės akte [3.24] nustatytas neviršytinas ribinis dydis, įeiti į rezervuarus draudžiama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287

34.5. Visų darbų rezervuaro viduje (plovimas rankomis, kietųjų priemonių surinkimas ir kt.) trukmė negali būti ilgesnė kaip 30 min., po 30 min. daroma 15 min. pertrauka poilsiui viršutiniame denyje.

34.6. Valymo darbų pamainos trukmė, įskaitant pertraukas, negali būti ilgesnė kaip 6 valandos.

34.7. Asmenys, pajutę silpnumą, pykinimą, galvos svaigimą, turi nutraukti darbą ir išeiti iš rezervuaro.

34.8. Valyti rezervuarus, pervežus etiliuotus naftos produktus, galima tik laivui stovint uoste ir tik po išvėdinimo.

34.9. Valyti rezervuarus, kuriuose pervežama etiliuotus naftos produktus, galima tik tada, kai laive yra gydytojas.

---

## 1 priedas

**PLAUKIOJIMO RAJONAI**

1. Pirmasis rajonas: Ramiojo, Indijos ir Atlanto vandenynų rajonai (nuo 30° šiaurės iki 30° pietų platumos), Persijos, Meksikos įlankos, Raudonoji jūra.
  2. Antrasis rajonas: Ramiojo, Indijos ir Atlanto vandenynų rajonai (nuo 30° iki 45° šiaurės platumos ir nuo 30° iki 45° pietų platumos), Japonų, Geltonosios ir Viduržiemio jūrų pietinė dalis.
  3. Trečiasis rajonas: Ramusis, Indijos ir Atlanto vandenynai (nuo 45° iki 60° šiaurės platumos ir nuo 45° iki 60° pietų platumos), Beringo ir Ochotsko jūrų pietinė dalis, Baltijos jūra, Japonų, Azovo, Juodosios ir Kaspijos jūrų šiaurinė dalis.
  4. Ketvirtasis rajonas: Grenlandijos jūra, Šiaurės jūrų kelias, Čiukotsko jūra, Ochotsko ir Beringo jūrų šiaurinė dalis, Laptevų jūra, Norvegų, Grenlandijos ir Baltoji jūra, Ramiojo ir Atlanto vandenynai (nuo 60° šiaurės ir pietų platumos).
  5. Penktasis rajonas: neapribotas.
- 

**Pakeitimai:**

1.  
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas  
Nr. [V-117](#), 2009-02-19, Žin., 2009, Nr. 23-915 (2009-02-28), i. k. 1092250ISAK000V-117  
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 671 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 113:2001 "Laivai. higienos normos ir taisyklės" patvirtinimo" pakeitimo
2.  
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas  
Nr. [V-693](#), 2011-07-18, Žin., 2011, Nr. 96-4525 (2011-07-23), i. k. 1112250ISAK000V-693  
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 671 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 113:2001 "Laivai. higienos normos ir taisyklės" patvirtinimo" pakeitimo
3.  
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas  
Nr. [V-385](#), 2016-03-24, paskelbta TAR 2016-03-25, i. k. 2016-06287  
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 671 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 113:2001 „Laivai. Higienos normos ir taisyklės“ patvirtinimo“ pakeitimo
4.  
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas  
Nr. [V-49](#), 2018-01-17, paskelbta TAR 2018-01-18, i. k. 2018-00793  
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 671 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 113:2001 „Laivai. Higienos normos ir taisyklės“ patvirtinimo“ pakeitimo
5.  
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas  
Nr. [V-250](#), 2019-02-26, paskelbta TAR 2019-02-26, i. k. 2019-03207  
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 671 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 113:2001 „Laivai. Higienos normos ir taisyklės“ patvirtinimo“ pakeitimo
6.  
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas  
Nr. [V-1806](#), 2020-08-07, paskelbta TAR 2020-08-07, i. k. 2020-17115  
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 671 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 113:2001 „Laivai. Higienos normos ir taisyklės“ patvirtinimo“ pakeitimo